

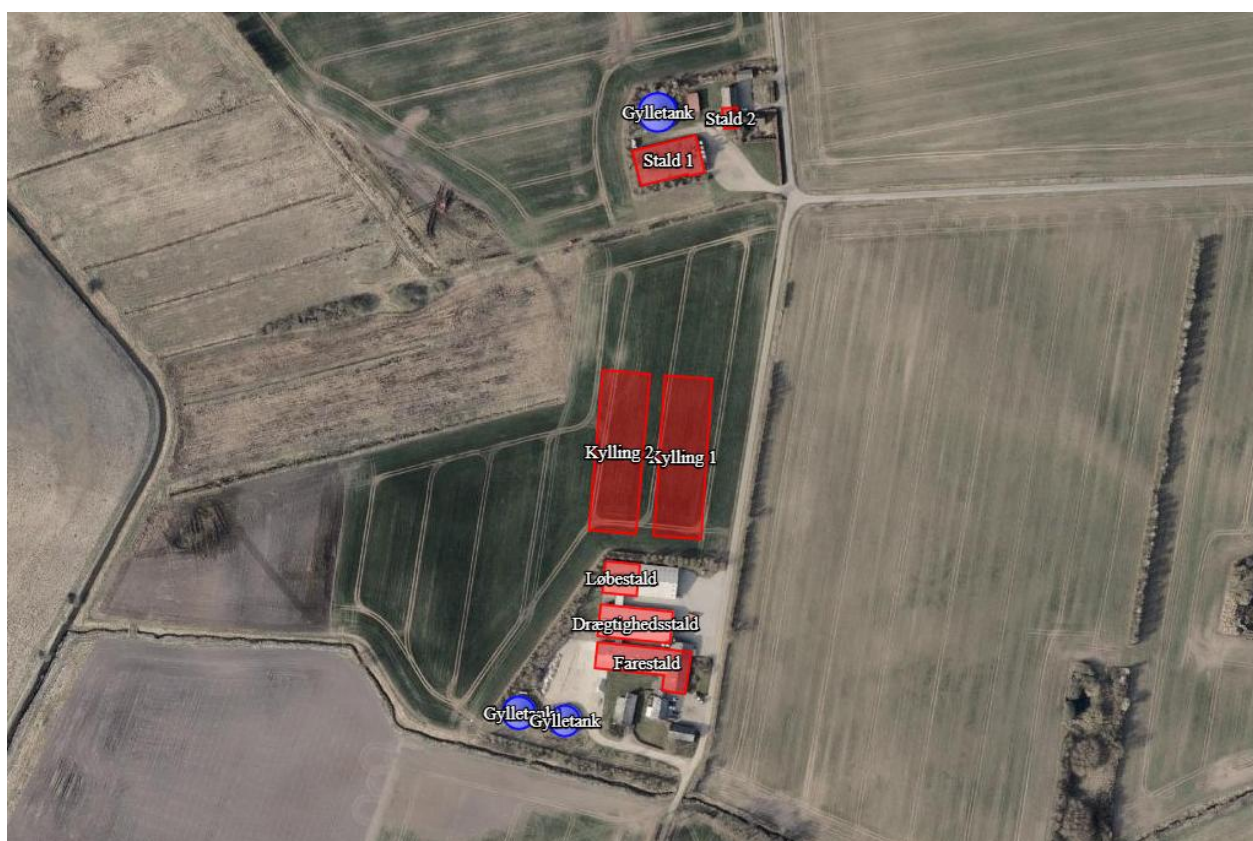
**Kolding
Kommune**

en del af trekantområdet

§ 16 A GODKENDELSE (IE)

AF HUSDYRBRUGET PÅ

MØLBROVEJ 6 OG VESTERMARKSVEJ 1, 6070 CHRISTIANSFELD

**Dato for gyldighed
4. august 2026**

Kolding Kommune
Miljø og Erhverv
Nytorg 11
6000 Kolding
Telefon 79797439
landbrug@kolding.dk
www.kolding.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Sammenfatning	3
1.1	Sammenfatning	3
1.2	Offentlighed	5
2	Vilkår	6
2.1	Vilkår for godkendelsen	6
3	Afgørelse om tilladelse	11
3.1	Grundlag for afgørelsen	11
3.2	Afgørelse om godkendelse og gyldighed	11
3.3	Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug	12
3.4	Vurdering af virkninger på miljøet	12
4	Begrundelse for de stillede vilkår	14
5	Klage- og søgsmålsvejledning samt underretning	16
5.1	Klagevejledning og søgsmål	16
5.2	Underretning om godkendelsen	16
5.3	Grundlag for afgørelsen	17
Bilag 1	Miljøkonsekvensrapport	18
Bilag 2	Diverse oversigtskort	66

DATABLAD

TITEL: § 16A, STK. 2 GODKENDELSE AF HUSDYRBRUG (IE-BRUG)

DATO FOR MILJØGODKENDELSE: 4. AUGUST 2026

ANSØGER / VIRKSOMHEDENS KONTAKTPERSON

Navn	Rasmus Jessen
Adresse	Vestermarksvej 8, 6070 Christiansfeld
Telefonnr.	2040 5664

VIRKSOMHED

Navn	Rasmus Schrøder Jessen
Adresse	Mølbrovej 6 og Vestermarksvej 1, 6070 Christiansfeld
Matr. nr.	33, Frørup Ejerlav, Frørup og 169, Frørup Ejerlav, Frørup
BFE-nr.	9389467
CVR-nr.	34949530
CHR-nr.	95019
E-mail	rasmus@jessenagro.dk

KONSULENT

Navn	Jakob Altenborg, Miljø & Natur
Adresse	Kirkevej 26, 9330 Dronninglund
Telefonnr.	2625 9791
E-mail	jakob@miljoeognatur.dk

TILSYNSMYNDIGHED

Navn	Kolding Kommune
Adresse	Nytorv 11, 6000 Kolding
Telefonnr.	7979 7439
E-mail	landbrug@kolding.dk
Hjemmeside	www.kolding.dk
Journalnr.	26/2842

AFGØRELSER

Miljøtilladelse (§ 12)	Miljøgodkendelse fra den 21. september 2011
Tillæg nr. 1	Tillæg fra 18. september 2013
Godkendelse (§ 16a)	Godkendelse gældende fra 11. februar 2022
Godkendelse (§ 16a)	Godkendelse gældende fra den 4. august 2026 – skema nr. 251579

1 SAMMENFATNING

1.1 SAMMENFATNING

Projektet

Husdyrbruget på Mølbrovej 6 og Vestermarksvej 1, 6070 Christiansfeld ansøger om at få godkendt en ændring og udvidelse af husdyrproduktionen.

Da Mølbrovej 6 og Vestermarksvej 1, 6070 Christiansfeld er sammatrikuleret til én ejendom, gives godkendelsen til den samlede ejendom fordelt på to fysiske adresser.

Godkendelsen omfatter følgende:

Mølbrovej 6

- Etablering af to nye kyllingestalde på hver 3.050 kvm i tilknytning til eksisterende bygningsmasse.
- Nedlæggelse af svineproduktionen i 3 eksisterende stalde.
- Etablering af 3 fodersiloer pr. kyllingestald.
- Etablering af to varmevekslere pr. kyllingestald.
- Etablering af beplantning omkring det nye anlæg.
- To eksisterende gyllebeholdere på 1.350 kbm og 1.250 kbm med teltdug på.

Vestermarksvej 1 – sker ingen ændringer

- Fastholdelse af smågrise og slagtesvin i to eksisterende stalde.
- En eksisterende gyllebeholder på 2.000 kbm med teltdug på.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Eventuelle gener

Projektet vil medføre en øget lugtpåvirkning af ejendommens nærmeste omgivelser, men lugtberegninger viser, at kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Der vil fortsat blive foretaget en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

Antallet af transporter til og fra ejendommen øges kun minimalt, da ændringerne indebærer en konvertering af dyretyper. Kommunen vurderer, at antallet af transporter er normalt for denne type og størrelse af husdyrproduktion. Ejendommen ligger isoleret med ikke ret mange andre ejendomme omkring. Der vil være transport mellem Bramsgaard ApS's anlæg, men ikke mere end der forventes. Støv og transport fra anlægget vurderes hverken i sig selv eller i kombination at give anledning til gener for de omkringboende. Herved lægges der vægt på, at der er få naboer, at det åbne land betragtes som landbrugets erhvervsområde, og at omboende til en vis grad må acceptere de gener, som landbrugets aktiviteter medfører.

Transportstøj er ikke omfattet af de nævnte støjgrænser. Der er ikke foretaget støjeregninger, idet projektet som udgangspunkt vurderes at kunne overholde støjkravene, samt at der er langt til nærmeste naboer.

Samlet vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne.

Påvirkning af natur

Ammoniakemissionen fra anlægget stiger i ansøgt drift i forhold til både nudrift og 8-års drift, men det vurderes, at der ikke er nogen negativ påvirkning af beskyttet natur og internationale naturbeskyttelsesområder. Det vurderes ligeledes, at projektet ikke påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat i lovgivningen.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer og vejledninger for opbevaring af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som værende inden for, hvad der kan forventes af et husdyrbrug af denne type og størrelse.

Påvirkning af landskab

Ejendommen ligger i et område, som i Kommuneplan 2021-2033 er udpeget til særlige værdifulde landbrugsområder. I de områder, som er udpeget som særligt værdifulde for landbruget, skal landbrugets fortsatte udviklingsplaner og investeringsinteresser vægtes højt.

Den nye stald placeres i tilknytning til eksisterende anlæg-, og bygges i samme materialer og højde. Der stilles vilkår om beplantning.

Risiko for forurening

Der vurderes ikke at være en væsentlig risiko for forurening fra ejendommen. Der er udarbejdet beredskabsplaner for begge anlæg, og der stilles vilkår om, at beredskabsplanerne hele tiden skal være opdateret. Som følge af, at gyllebeholdere på Mølbrovej 6 ligger meget tæt på Mølbro Bæk, stilles der vilkår om voldanlæg samt overvågning ved gyllepumpning.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

BAT-niveauet er beregnet i husdyrgodkendelse.dk, og forudsætningen for BAT-beregning i denne godkendelse tager afsæt i, at der allerede foreligger en godkendelse på de eksisterende stalde. Krav til BAT-niveauet for ammoniakfordampning er fastlagt efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og BAT-kravet er overholdt.

For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 4.511 kg ammoniak pr. år. Der stilles vilkår til anvendelse af varmevekslere, da de anvendes som virkemiddel til reduktion af ammoniakfordampningen. Herudover er der låg på alle tre gyllebeholdere, som dog ikke anvendes som virkemiddel, og derfor er der ikke stillet vilkår hertil.

Ud fra økonomiske og proportionelle betragtninger vurderer kommunen, at husdyrbruget har inddraget BAT og truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg.

Samlet vurdering

Kolding Kommune vurderer, at projektet ved overholdelse af vilkårene i godkendelsen kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.

1.2 OFFENTLIGHED

Høring af offentligheden og berørte myndigheder	
26. marts – 16. april 2026	Indledende høring på Kolding Kommunes hjemmeside i 14 dage Denne første høring havde til formål at gøre opmærksom på projektet, så enhver med interesse i sagen havde mulighed for at kommentere og bidrage til sagens oplysning til brug i sagsbehandlingen. Kommunen modtog ingen bemærkninger.
14 dages høring April/Maj 2026	Høring af berørte myndigheder * Natur og vandmyndigheden ved Kolding Kommune * Spildevandmyndigheden ved Kolding Kommune (ansøger skal søge separat spildevandstilladelse i forbindelse med byggetilladelsen) * Byggesagsmyndigheden ved Kolding Kommune (ansøger skal selv søge separat byggetilladelse) * Planmyndigheden ved Kolding Kommune * Industrimyndigheden ved Kolding Kommune * Vandforsyningmyndigheden ved Kolding Kommune * Trafik, vej og parkmyndigheden ved Kolding Kommune * Museum Sønderjylland (ansøger skal selv lave høring) Bemærkninger fra berørte myndigheder er indarbejdet i miljøkonsekvensrapporten samt godkendelsen.
1. juli 2026 til 31. juli 2026	Udkast til godkendelse er sendt i 30 dages høring hos naboer og skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Se afsnit 5. Udkastet er også tilgængeligt på kommunens hjemmeside www.kolding.dk/miljoesager. Der indkom ingen bemærkninger.
4. august 2026	Afgørelse truffet med klagevejledning. Sendt til ejer, konsulent, eventuelle parter som har anmodet om udkastet og elektroniske parter. Orientering om afgørelsen til parter (konsekvenszonen plus matrikulære naboer). Afgørelsen på kommunens hjemmeside og Miljøstyrelsens portal DMA.
1. september 2026	Fristen for at klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet

2 VILKÅR

2.1 VILKÅR FOR GODKENDELSEN

Staldanlæg og produktionsareal

1. Husdyrbrugets produktionsareal og produktioner (dyretype) skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel 1 (jf. skema nr. 251579 i husdyrgodkendelse.dk) og figur 1.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	1006	Mekanisk ventilation	6 m	(#800759) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	686
Stald 2	131	Mekanisk ventilation	6 m	(#800762) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	99
Kylling 1	3255	Naturlig ventilation	6 m	(#800769) Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger	0	3050
Kylling 2	3255	Mekanisk ventilation	6 m	(#800770) Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger	0	3050
Sum						6885

Figur 1. Situationsplan over anlægget på Vestermarksvej 1 og Mølbrovej 6

Lugt, fluer og skadedyr

2.

På husdyrbruget skal der til stadighed opretholdes en god staldhygiejne herunder sikres, at stalde, mellemgange, udleveringsrum og fodringsanlæg holdes rene.

3.

Der skal som minimum foretages effektiv fluebekæmpelse på ejendommen i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer (retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr).

Opbevaring af foder og foderrester skal ske, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.fl.).

Varmevekslere

4.

Der skal installeres to varmevekslere i hver af "Kylling 1" og "Kylling 2" til reduktion af ammoniakfordampning med 28% i overensstemmelse med ansøgningen (jf. tabel 2 nedenfor).

Staldnavn	Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi	Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effekt (%)	Lugteffekt (%)
Ansøgt drift					
Kylling 1	(#800769) Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger	Varmeveksler	8760	28	
Kylling 2	(#800770) Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger	Varmeveksler	8760	28	

Der skal inde i hver stald, hvor der er indsat en eller flere varmevekslere, installeres ventilatorer til recirkulering af luften, og de skal have en samlet kapacitet, som angivet i vilkår 5.

5.

Kapacitetskrav

Varmevekslerne skal kunne levere mindst 12 m3 luft pr. time pr. m2 produktionsareal i staldene. Dette svarer til 36.600 m³ luft pr. time i hver stald. I alt mindst 73.200 m³ luft pr. time i alt.

Ventilatorerne til recirkulering af luften inde i staldene skal levere en samlet kapacitet på mindst 36 m³ luft pr. time pr. m² produktionsareal.

6.

Driftstid

Varmevekslerne skal levere al ventilation i staldene frem til ventilationsbehovet overstiger varmevekslerens kapacitet. Ved højere ventilationskrav skal varmevekslerne levere en luftmængde på mindst 36.600 m³ luft pr. time i hver stald.

Når ventilatorerne overstiger 80 m³ luft pr. time pr. m² produktionsareal, må varmevekslerne slukkes.

Recirkulationsventilatorerne skal levere en luftmængde, der svarer til kapacitetskravene nævnt i vilkår 5.

7.

Vedligeholdelse og service

Efter hver produktionscyklus skal varmevekslerne sættes i blød og rengøres.

Hvis der opstår driftsstop eller fejl på varmevekslerne, skal dette afhjælpes hurtigst muligt.

Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end to uger.

Der skal årligt føres eftersyn med varmevekslerne og ventilationen efter leverandørens anvisning.

8.

Egenkontrol

Der skal føres en logbog for varmevekslerne, indeholdende registreringer om:

a) Varmevekslerens driftstid i form af elektronisk timetæller på varmevekslerne.

	b) Tidspunkter for rengøring samt vedligehold. c) Eventuelle fejl/driftsstop og varighed heraf. o. Logbog og rapporter fra servicebesøg skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
9.	Ventilationsanlægget skal holdes i konstant drift, vedligeholdes og rengøres i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg. Anlægget skal kalibreres efter producentens anvisninger for at sikre minimum energiforbrug.

Beplantning

10.	 Figur 2. Beplantning vest, nord og øst for anlægget på Mølbrovej 6. Der skal etableres beplantning vest, nord og øst for anlægget (jf. grøn streg på figur 2). Beplantningen skal bestå af hjemmehørende arter af buske og træer med udgangspunkt i de arter, der er i de eksisterende hegn i området i dag. Beplantningen skal være etableret senest 1 år efter de nye kyllingestalde er etableret.
-----	--

Støj

11.

Støjbelastningen fra husdyrbrugets bygningsparcel til omgivelserne (det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) målt i ethvert punkt uden for skel må ikke overstige:

DAG			
Mandag-fredag	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdag	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdag	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
AFTEN			
Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)	ref. tid 1 time
NAT			
Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden regnes i henhold til støjvejledningen.

Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at grænseværdierne overholdes, såfremt Kolding Kommune skønner det nødvendigt.

	Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med kommunen. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.
Håndtering og opbevaring af gødning	
12.	Håndtering af gylle fra Mølbrovej skal foregå under konstant opsyn, såvel ved udpumpning fra fortanke som ved påfyldning af gyllevogne, således at spild og overfyldning undgås. Gyllevogne skal fyldes med sugekran, eller der skal alternativt etableres en påfyldningsplads ved gyllebeholderne. Påfyldningspladsen skal etableres med opsamling, der ledes til opsamlingsbeholder.
13.	Omkring gyllebeholderne på Mølbrovej skal den sammenhængende sikringsvold langs sydsiden af de to gyllebeholdere vedligeholdes (se blå streg på kortet i figur 3). Volden skal kunne tilbageholde den del af den ene beholders indhold, som ligger over terræn.
Figur 3. Sikringsvold (blå streg) syd for gyllebeholderne.	
Driftsforstyrrelser og uheld	
14.	Tagbrønde og brønde i øvrigt indenfor en afstand på 15 meter fra stalde skal hæves minimum 10 cm over terræn, når de fører til dræn eller vandløb.
15.	Olieprodukter (benzin, diesel og lignende), kemikalier til rengøring og desinfektion samt farligt affald skal opbevares i egnet emballage under tag, i lukkede beholdere, på fast bund og uden mulighed for afløb til kloak, dræn eller til jord, således at der ikke opstår risiko for forurening
16.	Dieseltanke skal stå på fast tæt bund (beton) eller placeres i et tæt kar således, at der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand i tilfælde af lækage. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at evt. spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

	Såfremt tankpistolen på dieseltanken skal kunne fastlåses, skal der være en mekanisme, som automatisk slår fra ved fuld tank.
Dokumentation og ophør	
17.	På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af godkendelsens vilkår. Den fremviste dokumentation skal uanset evt. driftsmæssigt fællesskab med andre produktionsanlæg særskilt og på tydelig vis kunne dokumentere ejendommens overholdelse af vilkårene i godkendelsen.
18.	Ved ophør af virksomheden skal staldanlægget rengøres, og gyllen afsættes. Kemikalier, olie- og sprøjtemidler skal bortskaffes til godkendt modtager.

3 AFGØRELSE OM TILLADELSE

3.1 GRUNDLAG FOR AFGØRELSEN

Det er husdyrbrugets type og størrelse af staldens produktionsareal, der er afgørende for, hvilke krav, der stilles i en tilladelse. Produktionsarealet er dér, hvor dyrene kan opholde sig og afsætte gødning. Arealer, hvor dyrene kun kortvarigt har adgang til, tæller ikke med i produktionsarealet.

Godkendelsen meddeles på ejendomsniveau, hvilket betyder, at det er en godkendelse, der gælder alle anlæg på ejendommens matrikulære areal. Da Mølbrovej 6 og Vestermarksvej 1, 6070 Christiansfeld er sam-matrikuleret til én ejendom, gives godkendelsen til den samlede ejendom fordelt på to fysiske adresser. Ejendommen er tilknyttet husdyrbruget med CVR-nr. 34949530 og CHR-nr. 95019.

Ejendommen er et IE-brug, da der er over flere end 40.000 stipladser til fjerkræ, så der søges om godkendelse efter §16a, stk. 2 i husdyrbrugloven. Der vil fortsat også være en mindre grinseproduktion på ejendommen.

Miljøvurderingerne er foretaget på baggrund af alle ændringer i produktionsarealet i hvert staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg siden sidste ændring og over en 8-årig periode jf. § 31, stk. 6 og 7 i tilladelsesbekendtgørelsen.

Ansøgning om godkendelse med tilhørende bilag er indsendt som skema nr. 251579 første gang den 3. februar 2026 via www.husdyrgodkendelse.dk. Supplerende oplysninger er fremsendt af ansøger og konsulent i forbindelse med sagsbehandlingen. Desuden er der brugt oplysninger fra Kolding Kommunes miljødatabase fra de seneste miljøtilsyn på ejendommen. Ansøgers miljøkonsekvensrapport fremgår af bilag 1.

3.2 AFGØRELSE OM GODKENDELSE OG GYLDIGHED

Kolding Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til husdyrbruget på Mølbrovej 6 og Vestermarksvej 1, 6070 Christiansfeld i henhold til § 16a, stk. 2 (IE-husdyrbrug) i husdyrbrugloven med tilhørende bekendtgørelser. Godkendelsen er en tilladelse til, at virksomheden kan producere på de stillede vilkår (jf. afsnit 2) som et supplement til gældende lovgivning.

Godkendelsen omfatter følgende:

Mølbrovej 6

- Etablering af to nye kyllingestalde på hver 3.050 kvm i tilknytning til eksisterende bygningsmasse.
- Nedlæggelse af svineproduktionen i 3 eksisterende stalde.
- Etablering af 3 fodersiloer pr. kyllingestald.
- Etablering af to varmevekslere pr. kyllingestald.
- Etablering af beplantning omkring det nye anlæg.
- To eksisterende gyllebeholdere på 1.350 kbm og 1.250 kbm med teltdug på.

Vestermarksvej 1 – sker ingen ændringer

- Fastholdelse af smågrise og slagtesvin i to eksisterende stalde.
- En eksisterende gyllebeholder på 2.000 kbm med teltdug på

Godkendelsen omfatter i alt 6.885 m² produktionsareal og i alt 1.155 m² overfladeareal i gødningsopbevaringsanlæg.

Godkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen med bilag samt tilhørende beregninger. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og miljøkonsekvensrapporten (jf. bilag 1) og i henhold til godkendelsens vilkår.

Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg, samt ændres på dyreholdets sammensætning, før ændringen er anmeldt og godkendt af Kolding Kommune. Det er også gældende for faste pladser med afløb til opsamlingsbeholdere m.v.

Godkendelsen skal være tilgængelig for og kendt af de personer, der har ansvaret for, at virksomhedens indretning og drift følger vilkårene i denne godkendelse og andet personale med tilknytning til husdyrbruget. Ændring i ejerforhold eller driftsansvarlig skal meddeles til kommunen, herunder også ophør af virksomheden.

Udnyttelsesfristen for godkendelsen er 6 år jf. § 59a i husdyrbrugloven. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet, eller når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse omkring, faktisk er gennemført.

Det følger af husdyrbrugloven § 59a, stk. 2, at hvis en meddelt og udnyttet godkendelse ikke har været udnyttet – helt eller delvist – i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser, også selv om disse regler er skærpende i forhold til denne godkendelse. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger (f.eks. byggetilladelse, spildevandstilladelse, m.fl.) skal indhentes særskilt.

Der er ikke ansøgt om biaktiviteter, som kræver samtidig tilladelse eller tilladelse efter lov om miljøbeskyttelse eller regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven eller anden lovgivning.

3.3 VURDERING AF SAMDRIFT MED ANDRE HUSDYRBRUG

Godkendelser efter husdyrbrugloven gives på ejendomsniveau dvs. det matrikulære areal og derfor til alle anlæg på ejendommen. Ansøger har indsendt oplysninger om, at husdyrbruget på Mølbrovej 6 og Vestermarksvej 1 ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Ansøger ejer og driver flere andre husdyrbrug i samme geografiske område samt en ejendom i anden kommune:

- Vestermarksvej 11, 6070 Christiansfeld
- Vestermarksvej 8, 6070 Christiansfeld
- Foldingbrovej 27, 6230 Rødekro
- Skovrupvej 12, 6070 Christiansfeld
- Lillevej 4, 6070 Christiansfeld
- Frørupvej 1, 6070 Christiansfeld

Der er ikke samdrift med de øvrige ejendomme i miljømæssig forstand. Ejendommene er alle udlejet til Bramsgaard ApS, hvor der desuden er fælles maskinpark mv. ligesom gødningsregnskab mv. laves samlet for Bramsgaard ApS. Ejendommene kan dog adskilles miljømæssigt og kontrolleres særskilt.

3.4 VURDERING AF VIRKNINGER PÅ MILJØET

Afgørelser efter husdyrbrugloven er ikke omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), da denne vurdering ligger som en integreret del af godkendelsen efter husdyrbrugloven. I de administrative bestemmelser, som fremgår af lovens kapitel 6, ses VVM-direktivets krav til høringer. Høringerne i forbindelse med nærværende godkendelse kan ses i afsnit 1.2 og afsnit 5.

Ansøger har indsendt en miljøkonsekvensrapport, som beskriver det ansøgte samt vurderer virkningerne på miljøet. Miljøkonsekvensrapporten samt kort over ejendommen kan ses i bilag 1 og 2.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer og krav er dokumenteret overholdt herunder ammoniak, lugt og BAT. Det vurderes, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af BAT. Kommunen har stillet vilkår for at fastholde de ansøgte produktionsarealer, dyretyper og BAT i de enkelte stalde/staldafsnit (jf. afsnit 2).

Ansøger har redegjort for, at projektet ikke vil påvirke værdifulde bebyggelser, kulturmiljøer eller det omgivende landskab negativt. Ansøger har beskrevet de potentielle gener fra husdyrbruget. Der er i den indsendte

projektbeskrivelse redegjort for tiltag, der sikrer de omkringboende mod væsentlige gener i form af lugt, støv, støj, lys, rystelser, fluer og uhygiejniske forhold.

Ansøger har ligeledes beskrevet den potentielle forurening fra husdyrbruget. Der er redegjort for tiltag, der forebygger og begrænser forureningen af luft, vand, jord og undergrund. Herunder er der redegjort for følgende forureningskilder: ammoniakfordampning fra staldene, opbevaring, håndtering og bortskaffelse af husdyrgødning, spildevand, affald, råvarer, olie og andre hjælpestoffer.

Det vurderes, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf ved at have en beredskabsplan. Det vurderes også, at de påtænkte foranstaltninger ved husdyrbrugets ophør er med til at hindre, at der opstår en utilsigtet forurening på ejendommen.

Kommunen er enig i ansøgers konsekvensvurdering af, at husdyrbruget kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne. Kommunen vurderer, at projektet ikke vil forringe tilstanden af naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder. Tiltag til reduktion af gener og forurening er fastholdt med vilkår (jf. afsnit 2).

Kolding Kommune vurderer, at virksomhedens drift efter gennemførelse af projektet, under overholdelse af vilkårene i nærværende godkendelse, ikke vil have væsentlige virkninger på miljøet, herunder at de landskabelige hensyn, naboer og omgivelserne i øvrigt ikke tilsidesættes.

**Kolding
Kommune**
en del af trekantområdet

Betina Stadager Cramer
Agronom

By- og Fællesforvaltningen – Miljø og Erhverv
Nytorg 11, 6000 Kolding

4 BEGRUNDELSE FOR DE STILLEDE VILKÅR

Godkendelsen er givet på en række vilkår (jf. afsnit 2), der samlet har til formål at sikre, at husdyrbruget på Mølbrovej 6 / Vestermarksvej 1 bliver drevet på en hensigtsmæssig måde og med en minimal risiko for at skade miljøet utilsigtet.

En lang række forhold er i dag omfattet af den generelle lovgivning i husdyrgødningsbekendtgørelsen, men Kolding Kommune har på baggrund af vurderinger fastsat vilkår, som skal sikre, at husdyrbruget med det ansøgte ikke har en væsentlig virkning på miljøet. Begrundelse for vilkårene er beskrevet herunder.

Staldanlæg og produktionsareal (vilkår 1)

Placering og udformning af de eksisterende stalde med staldsystem skal følge beskrivelsen i ansøgningsmaterialet (jf. afsnit E1-a i miljøkonsekvensrapporten (bilag 1)), idet disse oplysninger ligger til grund for kommunens vurderinger i forhold til beregningerne i det elektroniske ansøgningssystem.

Størrelsen af produktionsarealerne i hver stald er grundlæggende forudsætninger for beregningerne af ammoniakemission, - deposition og lugt. Derfor stilles vilkår om, at stalde og produktionsarealer skal være som angivet i ansøgningen og på kortbilagene.

Lugt, Fluer og skadedyr (vilkår 2+3)

På arealer, hvor der kortvarigt kan være dyr, men som ikke medregnes i produktionsarealet, skal der rengøres effektivt efter endt ophold. Kravet gælder direkte efter bekendtgørelsen. Der skal derfor ikke stilles vilkår om effektiv rengøring i godkendelsen.

Men da de vejledende lugtgeneafstande bygger på en forudsætning om god staldhygiejne, stilles der vilkår om, at der til stadighed skal opretholdes en god staldhygiejne.

For at forebygge forekomsten af skadedyr og fluer stilles der vilkår om, at der skal foretages en effektiv bekæmpelse.

Varmevekslere og ventilation (vilkår 4+5+6+7+8+9)

Miljøteknologien varmevekslere er anvendt som virkemiddel mod ammoniakreduktion. Der stilles derfor vilkår til driften af varmevekslerne og ventilationsanlægget.

For at ventilationsanlægget fungerer optimalt af hensyn til støj og lugt mv stilles der vilkår til, at ventilationsanlægget skal renholdes og serviceres.

Beplantning (vilkår 10)

Af hensyn til landskabelige forhold samt terrænet stilles vilkår om beplantning ved det nye anlæg.

Støj (vilkår 11)

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten vurderet, at støj og rystelser fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Der stilles vilkår til, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser for områder med blandet bolig og erhverv overholdes, som det er foreslået i styrelsens støjvejledning.

Støjkvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning (vilkår 12+13)

De eksisterende gyllebeholdere fortsætter uændret. Gyllebeholderne på Mølbrovej ligger ca. 16 m fra Mølbro Bæk, og der er derfor stillet vilkår om, at der skal etableres en sikringsvold. Volden skal etableres som en sammenhængende sikringsvold langs sydsiden af de to gyllebeholdere for at forebygge, at eventuel uheld med udslip af gylle løber i Mølbro Bæk. Gyllebeholderne er allerede etableret med alarmsystem, som aktiveres, såfremt niveauet pludseligt falder i tankene i henhold til lovgivningen på området. Desuden stilles vilkår om, at gyllehåndtering konstant skal overvåges.

Driftsforstyrrelser eller uheld (vilkår 14+15+16)

For at mindske risikoen for forurening af jord og grundvand stilles der vilkår om at tagbrønde og brønde i øvrigt indenfor en afstand på 15 meter fra stalde skal hæves minimum 10 cm over terræn, når de fører til dræn eller vandløb samt til håndteringen af olieprodukter og kemikalier.

Det vurderes desuden, at der er gennemført tilstrækkelige tiltag til dels at mindske risikoen for uheld, dels at konsekvenserne af et uheld er søgt minimeret mest muligt bl.a. ved hjælp af jordvolden og alarmsystemet ved gyllebeholderne på Mølbrovej. For yderligere at forebygge uheld ved pumpning af gylle fra fortanke samt til gyllevogne er der stillet vilkår om opsyn under pumpningen ved Mølbrovej.

Dokumentation og ophør (vilkår 17+18)

Virksomheden skal kunne dokumentere overholdelse af godkendelsens vilkår i forbindelse med tilsyn mv. Der stilles derfor vilkår herom.

Ved ophør er der stillet vilkår til oprydningen for at sikre, at der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bibeholde stedet i tilfredsstillende tilstand. Der undgås desuden, at ejendommen bliver et attraktivt levested for rotter.

Særlige krav for IE-husdyrbrug (jf. kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹)

IE-husdyrbrug skal blandt andet indføre et miljøledelsessystem med formulering og gennemførelse af en miljøpolitik med tilhørende miljømål. For hvert miljømål skal der udarbejdes en handlingsplan. Miljøarbejdet skal hvert år evalueres ligesom mål og handlingsplaner eventuelt skal justeres. Brugen og evalueringen af miljøledelsessystemet med tilhørende mål og handleplaner skal kunne dokumenteres ved tilsyn.

Med afsæt i husdyrbrugets miljøpolitik skal der således opstilles en handlingsplan med konkrete indsatsområder. Der kan her tages afsæt i relevante områder, hvor der kan gøres en indsats for at spare ressourcer:

- Råvarer: Foder, rengøringsmidler, andre hjælpestoffer, effektivitet, sprøjtemidler
- Vand: Drikkevandsspild, vaskevand
- Affald: Nedbringe mængden, sortering, genanvendelse
- Energi: Lys, ventilation, varmelamper, fyring, varmekilde, isolering, varmefordeling, genvinding, brændstof, dæktype, reduceret kørsel, udskiftning af materiel.

Kravet om indførelse og dokumentation af et miljøledelsessystem er en del af implementeringen af BAT-konklusionen og er indarbejdet i gældende lovgivning. Der stilles derfor ingen vilkår til miljøledelsessystemet.

Ejendommens miljøledelsessystem kan udarbejdes efter Miljøstyrelsens vejledning "Miljøledelse for landbrug". Nærmere information kan ses Miljøstyrelsens hjemmeside, hvor der også er eksempler og hjælpeskemaer.

Herudover er der generelle krav til IE-brug omkring bl.a. hyppig udslusning, beredskabsplaner samt krav om [oplæring af personale, plan for regelmæssig kontrol, fodringskrav](#) m.m. til IE-husdyrbrug blevet omfattet af generel lovgivning, hvilket betyder, at IE-brugene hvert år senest den 31. december skal indsende forskellige informationer (jf. kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Der vil bl.a. være krav om hyppig udslusning og førelse af logbog i stald 2.

Disse forhold er der ikke stillet vilkår til, da kravene er omfattet af general lovgivning.

¹ Bekendtgørelse nr. 1089 af 16/10/2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

5 KLAGE- OG SØGSMÅLSVEJLEDNING SAMT UNDERRETNING

5.1 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Hvad kan man klage over? Retlige spørgsmål samt kommunens vilkår og vurderinger.

Hvem kan klage? Ansøger, klageberettigede myndigheder, foreninger og organisationer samt enhver der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Hvem er klageinstans? Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvortil skal klagen sendes? Din klage skal indsendes via Klageportalen, som findes under Nævnenes Hus på <https://kpo.naevneneshus.dk>. Du kan også finde Klageportalen via www.borger.dk og www.virk.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indgives uden om Klageportalen, medmindre der er en særlig grund til fritagelse. En anmodning om eventuel fritagelse skal sendes til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Samtidig bedes du give Kolding Kommune besked om anmodningen. Så ved kommunen nemlig, at der er en klage på vej. Hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet fritager dig, skal kommunen oprette klagen for dig i Klageportalen.

Hvem kan hjælpe? På <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaeavnet/vejledning/> kan du finde en vejledning til, hvordan du anvender Klageportalen eller søger om fritagelse for brugen. Du kan desuden kontakte Callcentret på telefon 7240 5600, som er åben mandag-fredag, kl. 9-15.

Hvad er klagefristen? 1. september 2026. Det vil sige, at klagen senest på det tidspunkt skal være tilgængelig for myndigheden i Klageportalen, og klager skal have betalt gebyr og endelig godkendt klagen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Kolding Kommune via Klageportalen.

Hvad er lovgrundlaget? Lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Hvad koster det at klage? Privatpersoner skal betale 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen, og du har indbetalt gebyr for klagen.

Søgsmålsfrist: Søgsmål til prøvelse af afgørelsen ved domstolene, skal være anlagt inden 6 måneder fra meddelelsesdatoen for afgørelsen.

5.2 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Udkastet af godkendelsen er sendt i høring hos de berørte parter i høring i perioden den 1. juli 2026 til den 31. juli 2026.

Den endelige godkendelse annonceres den 4. august 2026 på kommunens hjemmeside og på Digital MiljøAdministration.

Nedenstående parter har modtaget godkendelsen eller orientering om godkendelsen:

Ansøger/ejer og konsulent

- Rasmus Jessen, Vestermarksvej 8, 6070 Christiansfeld. E-post: rasmus@jessenagro.dk
- Konsulent: Jakob Altenborg, Miljø & Natur. E-post: jakob@miljoeognatur.dk

Parter med E-post

- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. E-post: ae@aeraa-det.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø E-post: dn@dn.dk

- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle. E-post: post@sportsfiskeren.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og rådgivning Syd, Adelvej 34, 7000 Fredericia. E-post: trvest@stps.dk

Adresser på naboer inden for konsekvenszonen til byzone og matrikulære naboer.

5.3 GRUNDLAG FOR AFGØRELSEN

Nedenstående findes den fulde titel på de love, bekendtgørelser og andre henvisninger, der er anvendt i tilladelsen og som danner grundlag for denne.

<i>Husdyrbrugloven</i>	Lov nr. 1572 af 20. december 2006, jf. lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.
<i>Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen</i>	Bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.
<i>Husdyrgødningsbekendtgørelsen</i>	Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2022 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.
<i>Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen</i>	Bekendtgørelse nr. 931 af 16. juli 2024 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning.
<i>Naturbeskyttelsesloven</i>	Lov nr. 9 af 3. januar 1992, jf. lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. april 2024 om naturbeskyttelse.
<i>Kommuneplan 2025-2036</i>	Kommuneplan 2025-2036 - Kolding Kommune.
<i>Forvaltningsloven</i>	Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 af forvaltningsloven
<i>Regulativ for erhvervsaffald:</i>	Kolding Kommunes regulativ for erhvervsaffald
<i>Retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr</i>	https://agro.au.dk/fileadmin/DJF/Agro/Projekter/Vejledning_om_skadedyr/Retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf

BILAG 1 MILJØKONSEKVENSRAPPORT

**Ansøgning om miljøgodkendelse
til**

kyllinge- og griseproduktion

Mølbrovej 6/Vestermarksvej 1

6070 Christiansfeld

Husdyrbrugets adresse	Mølbrovej 6/Vestermarksvej 1, 6070 Christiansfeld
CVR-nummer	34949530
CHR-nummer	95019
Kommune	Kolding Kommune
Ejendomsnummer	34949530
Matrikel-nr.	33, Frørup Ejerlav, Frørup
Ansøger og ejer	Rasmus Jessen Vestermarksvej 8 6070 Christiansfeld rasmus@jessenagro.dk Mobil: 2040 5664
Kontaktperson virksomheden:	Rasmus Jessen
Kontaktperson på miljø sagen:	Jakob Altenborg
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Vestermarksvej 8 og 11, 6070 Christiansfeld Foldingbrovej 27, 6230 Rødekro Skovrupvej 12, 6070 Christiansfeld Lillevej 4, 6070 Christiansfeld Frørupvej 1, 6070 Christiansfeld
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningsskema	251579
Repræsentant	Miljø & Natur Landbrugsrådgivning Kirkevej 26, 9330 Dronninglund CVR 25914562 Jakob Altenborg jakob@miljoeognatur.dk , mobil 26259791

Forord

Denne miljøkonsekvensrapport er udarbejdet i forbindelse med etablering af kyllingeproduktion på Mølbrovej 6 i Kolding Kommune, hvor formålet er at vurdere de miljømæssige påvirkninger ved udvidelse af produktionen. Herudover er der en eksisterende produktion af grise i eksisterende stalde.

Rapporten har til hensigt at give et fagligt og helhedsorienteret overblik over projektets konsekvenser for miljøet og omgivelserne. Den danner grundlag for en oplyst myndighedsbehandling og offentlig dialog i henhold til Miljøvurderingsloven og gældende lovgivning på husdyrområdet.

Projektet indebærer en godkendelse af udvidelse af produktionsarealet gennem etablering af 2 nye stalde til kyllinger og samtidig nedlukkes en eksisterende svineproduktion delvist. Anlægget er udformet med fokus på at forene moderne, effektiv husdyrproduktion med hensynet til miljø, natur og naboer.

Miljøkonsekvensrapportens vurderinger omfatter blandt andet emissioner til luft og vand, påvirkninger af natur, støjforhold, lugt og landskabelige hensyn. Derudover er der lagt vægt på at beskrive afværgeforanstaltninger, som skal sikre, at påvirkningerne minimeres mest muligt.

Det er vores håb, at rapporten vil bidrage til en gennemsigtig og kvalificeret vurdering af projektets miljømæssige aspekter og samtidig fremme dialogen med både myndigheder og lokalsamfund.

Ikke teknisk resumé

Ansøger (ejer) søger om at etablere to kyllingestalde på Mølbrovej 6, hver stald bliver på 3255 m². Samtidig nedlukkes svineproduktionen på Mølbrovej 6, men fortsætter på Vestermarksvej 1, 6070 Christiansfeld.

Da den matrikulære ejendom består af Vestermarksvej 1 og Mølbrovej 6 gives godkendelsen til den samlede ejendom fordelt på to fysiske adresser.

Ejendommen er beliggende ca. 1700 m nordøst for Stepping, som er den nærmeste byzone i området. Øst for ejendommen ligger Frørup i en afstand af ca. 900 m som er nærmeste samlede bebyggelse, og nærmeste nabo uden og med landbrugspligt ligger henholdsvis ca. 410 meter og ca. 180 m nord for nærmeste stald på ejendommen.

Lugtemissionerne i forhold til enkelt bolig (nabo), samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Det betyder, at der ikke vil være væsentlige lugtgener fra produktionen ved naboer som følge af produktionen på ejendommen.

Der er i godkendelsen beskrevet forhold som støv, skadedyr, affald, lys og indkørselsforhold og hvorledes man vil sikre, at det ikke giver problemer i forhold til omkringboende. Ændringerne af produktionen i forhold til den nuværende produktion, skønnes det ikke at give anledning til øgede gener for omkringboende.

Beregningerne er foretaget, så der tages højde for de værst tænkelige emissioner af ammoniak og lugt ved evt. ændringer i staldene. For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik i forhold til at begrænse ammoniakfordampningen. Dette er i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

Nedenstående skema viser både brutto og nettoarealet (produktionsarealet). Arealet i stald 1 og 2 er fastlagt i eksisterende godkendelse og arealet i kyllingehusene er stort set et bruttoareal, da der ikke er fradragsarealer i kyllingehuse. Den del af husene der ikke anvendes til dyr, er til forrum og diverse faciliteter.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	1006	Mekanisk ventilation	6 m	(#800759) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	686
Stald 2	131	Mekanisk ventilation	6 m	(#800762) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	99
Kylling 1	3255	Naturlig ventilation	6 m	(#800769) Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger	0	3050
Kylling 2	3255	Mekanisk ventilation	6 m	(#800770) Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger	0	3050
Sum						6885
Nudrift						
Løbestald	465	Mekanisk ventilation	6 m	(#800748) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	0	299
Drægtighedsstald	984	Mekanisk ventilation	6 m	(#800751) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	0	690
Farestald	1200	Mekanisk ventilation	6 m	(#800757) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	519
				(#800755) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	77
Stald 1	1006	Mekanisk ventilation	6 m	(#800760) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	686
Stald 2	131	Mekanisk ventilation	6 m	(#800763) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	99
Sum						2370
8 års drift						
Løbestald	465	Mekanisk ventilation	6 m	(#800749) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	0	299
Drægtighedsstald	984	Mekanisk ventilation	6 m	(#800752) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	0	690
Farestald	1200	Mekanisk ventilation	6 m	(#800758) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	519
				(#800756) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	77
Stald 1	1006	Mekanisk ventilation	6 m	(#800761) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	686
Stald 2	131	Mekanisk ventilation	6 m	(#800764) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	99
Sum						2370

Der anvendes varmevekslere i staldene. Det vil sige at de dimensioneres til at tage de første 12 m³/t/m², hvor varmevekslerne altid vil være primære ventilation indtil ventilationsbehovet bliver højere end 12 m³/t/m². I staldene bliver der etableret intern recirkulationsventilation på minimum 26 m³/t/m². Varmveksleren kan stoppes når ventilationsbehovet når over 80 m³/t/m².

Der etableres to varmevekslere pr. stald, hver med en kapacitet på 18.300 m³. Vaskevandet ledes til opsamlingsbeholder. Varmvekslerne rengøres efter hvert hold kyllinger og i øvrigt følges leverandørens anvisninger for eftersyn. Der føres logbog driftstid, rengøring og driftsstop.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Der er 3 eksisterende gyllebeholdere med teltdug på. Gyllebeholderne er etableret således at bund og vægge er tætte, og de kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT

Dybstrøelsen fra kyllingerne afsættes direkte til biogasanlæg i forbindelse med udmugning af staldene. Hver stald udmuges ca. 9 gange pr. år.

Der er en samlet opbevaringskapacitet på ejendommen på 4600 m³, som udgøres af 3 eksisterende gyllebeholder på 1250, 1350 og 2000 m³. Det vurderes ud fra normtal 2019, at der under normale forhold produceres ca. 1900 m³ gylle på ejendommen og der er således tilstrækkelig opbevaringskapacitet på bedriften. Beregningen er foretaget med udgangspunkt 14.000 smågrise (normtal 0,127 ton/gris) og 200 slagtesvin (normtal 0,508 ton/gris).

Der produceres ca. 80-90 tons gødning pr. hold kyllinger. Gødningen fjernes umiddelbart i forbindelse med udmugning. Der er 8 hold pr. år.

Vurdering

Samlet vurderes gylleopbevaringen og håndteringen af husdyrgødning at leve op til BAT.

Ligeledes vurderes bygningerne størrelse og indretning at leve op til kravene til hold af smågrise og kyllinger.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Ændringerne på anlægget følger bedriftens strategi for udvikling. Etableringen af kyllingeproduktionen er nødvendig for at sikre en fortsat bæredygtig og konkurrencedygtig drift under de nuværende markeds- og produktionsvilkår. Kyllingeproduktionen i Danmark er kendetegnet ved høje krav til effektivitet, dyrevelfærd, miljøbeskyttelse og fødevarer sikkerhed, hvilket stiller store krav til både teknologi og skala i moderne landbrug.

Udvidelsen er erhvervsmæssigt begrundet i følgende forhold:

Økonomisk bæredygtighed

En stor produktion giver mulighed for bedre udnyttelse af staldanlæg, foderanlæg, arbejdskraft og maskinpark, hvilket sænker enhedsomkostningerne og øger rentabiliteten. Det er afgørende for at fastholde en sund økonomi i en branche med svingende markedspriser og international konkurrence.

Overholdelse af nye krav

Moderne staldanlæg og produktionssystemer muliggør opfyldelse af skærpede krav til miljøbeskyttelse og dyrevelfærd.

En større og mere moderne produktion skaber bedre forudsætninger for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft og investere i ny teknologi.

Markedsefterspørgsel og eksport

Efterspørgslen efter kyllingekød og produkter – både nationalt og internationalt – forbliver høj, og en

større produktion gør det muligt at levere mere stabilt til aftagere og sikre leverandørkontrakter. Det styrker bedriftens position i værdikæden.

Robusthed og risikospredning

En større produktionsenhed giver øget robusthed over for udsving i markedet, sygdomsudbrud og driftsforstyrrelser. Øget kapacitet gør det lettere at tilpasse sig ændrede rammevilkår og markedskrav.

Begrebet erhvervsmæssigt nødvendigt skal ifølge den generelle fortolkning ses i kontrast til modsætningen, som er industrilignende karakter. Udgangspunktet er derfor at landbrugsbyggeri naturligvis altid er erhvervsmæssigt nødvendigt når ansøger driver landbrug. I de tilfælde hvor bygningerne ikke anvendes 100 % til husdyrproduktion kan det komme på tale at der er tale om industrilignende byggeri.

De nye dele af anlægget er der udelukkende bygninger der er nødvendige for driften af et landbrug med kyllinger, og bygningen udnyttes med ca. 95 % produktionsareal og resten er foderfaciliteter og opholdsområder mm.

De eksisterende stalde til grise kan ikke anvendes til produktion af kyllinger, da kyllinger stiller helt andre krav til opvarmning, gulvtype, isolering, ventilation mm. end grise. Bygningerne er derfor ikke en del af vurderingen af erhvervsmæssig nødvendige bygninger for den ansøgte husdyrproduktion.

Samlet konkluderes det at der ikke tale om et bygningssæt af industrilignende karakter og samlet set er udvidelsen nødvendig for at sikre en stabil produktion, en bæredygtig økonomi, en fornuftig udnyttelse af landbrugets ressourcer samt en drift, der lever op til både markedets forventninger og myndighedernes krav.

B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.

Der skal etableres 2 nye stalde på hver ca. 3250 m². Produktionsarealet udgør op til 3050 m² pr stald. Derudover etableres der 3 fodersiloer pr. stald, en varmeveksler pr. stald, mandskabsrum pr. stald. Staldene bliver opført i mørke sandwichpaneler og får mørkt tag. Staldene bliver ca. 8 meter høje. Fodersiloerne bliver op til 12 meter høje.

Placeringen af bebyggelse fremgår af kortmaterialet i husdyrgodkendelse.dk, samt af ovenstående situationsplan.

B.3 Forhold til andre husdyrbrug

Anlægget er ikke forureningsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Der er på den samlede bedrift yderligere 3 ejendom med husdyr. 50 % af geneafstanden til enkelt nabo udgør 198 m, hvilket dermed er det afstandskrav der afgør, om der er forureningsmæssig sammenhæng med andre ejendomme. Der ligger ikke andre landbrug med husdyrproduktion indenfor en afstand af 198 m. Da der ikke ligger landbrug der udgør en forureningsmæssig sammenhæng, er forhold omkring teknisk- og driftsmæssig sammenhæng ikke vurderet.

B.4 Beliggenhed og omgivelser

I husdyrgodkendelse.dk er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. husdyrlovens §§ 6, 7 og § 8.

Afstande § 6

Område	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone	1667 m	Stepping	50 m

eller sommerhusområde			
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	2587 m	Område i Ødis-Bramdrup	50 m
Nabobeboelse	177 m	Vestermarksvej 4	50 m

Afstande § 8

Afstandskravene er vurderet i husdyrgodkendelse.dk. Hvis afstandskravet ikke er overholdt vil der være en beskrivelse af hvorfor, men i de tilfælde hvor afstandskravene er overholdt vurderes det ikke at være nødvendigt med yderligere beskrivelse.

Nærmeste...	Afstand meter	Afstandskrav	Afstandskrav overholdes	Beskrivelse
Enkelt vandindvindingsanlæg	249	25 m	Ja	
Fælles vandindvindingsanlæg	836	50 m	Ja	
Vandløb	18	15 m	Ja	
Dræn	15	15 m	Ja	
Sø	259	15 m	Ja	
Privat fælles vej/ offentlig vej	18	15 m	Ja	Fra kyllingestald
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	25 m	Ja	
Beboelse på samme ejendom	56	15 m	Ja	
Naboskel	155	30 m	Ja	Fra kyllingestald

Afstandene i § 8 er kun gældende for nye anlæg eller i forbindelse med udvidelser/ændringer, som medfører en forøget forurening.

Nærmeste sårbare natur er ligeledes angivet i husdyrgodkendelse.dk.

Afstande til nærmeste naturområder er følgende:

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	§7 afstand overholdt
Kategori 1 natur	5430	Habitat natur	Ja (mindst 10 m)
Kategori 2 natur	5873	Overdrev	Ja (mindst 10 m)

Vurdering

Som det fremgår af ovenstående, er alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 overholdt, og der foretages derfor ikke yderligere vurdering i det er foretaget i forbindelse med fastsættelse af afstandskriterierne.

Landskabs og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende i et område der i kommuneplanen er udlagt indenfor følgende væsentlige planmæssige forhold.

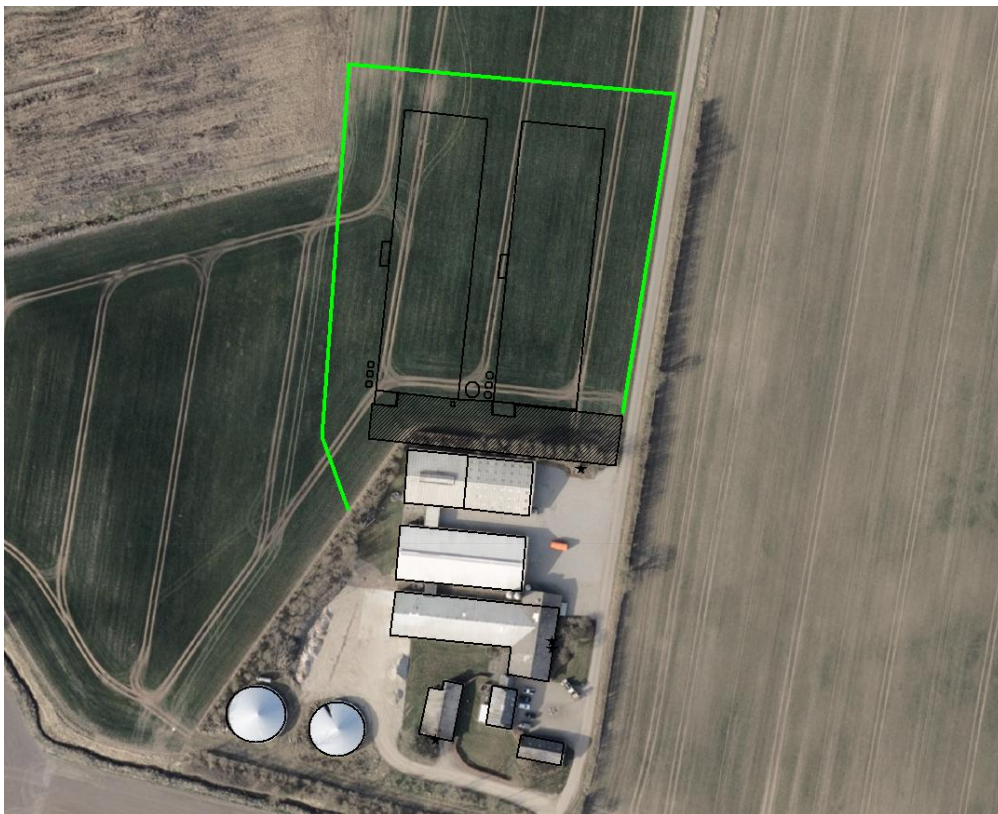
Anlægget er placeret inden for følgende områder og zoner:

(Kommuneplan)	Ja	Nej
Bevaringsværdige landskaber		x
Uforstyrrede landskaber (Stille- og mørkeområde)		x
Større sammenhængende landskaber		x
Værdifulde Geologiske områder		x
Kystnærhedszonen		x
Værdifulde kulturarvsområder		x
Værdifulde landbrugsområder	x	
Store husdyrbrug		x
Økologiske forbindelser		x
Potentielle økologiske forbindelser		x
Naturbeskyttelsesområder		x
Potentielle naturbeskyttelsesområder		x
Natura2000		x
Skovrejsning		x
Lavbundsareal		x
Kirkebyggelinjer		x
Skovbyggelinjer	x	
Strand-, Sø- og Å-beskyttelseslinjer		x
Beskyttede sten- og jorddiger		x
Klitfredning		x
Fund og fortidsminder (Totalliste med både fredede og ikke-fredede. Kun beskyttelseslinjerne indgår i KP. Selve fortidsminderne er en statslig opgave.		x

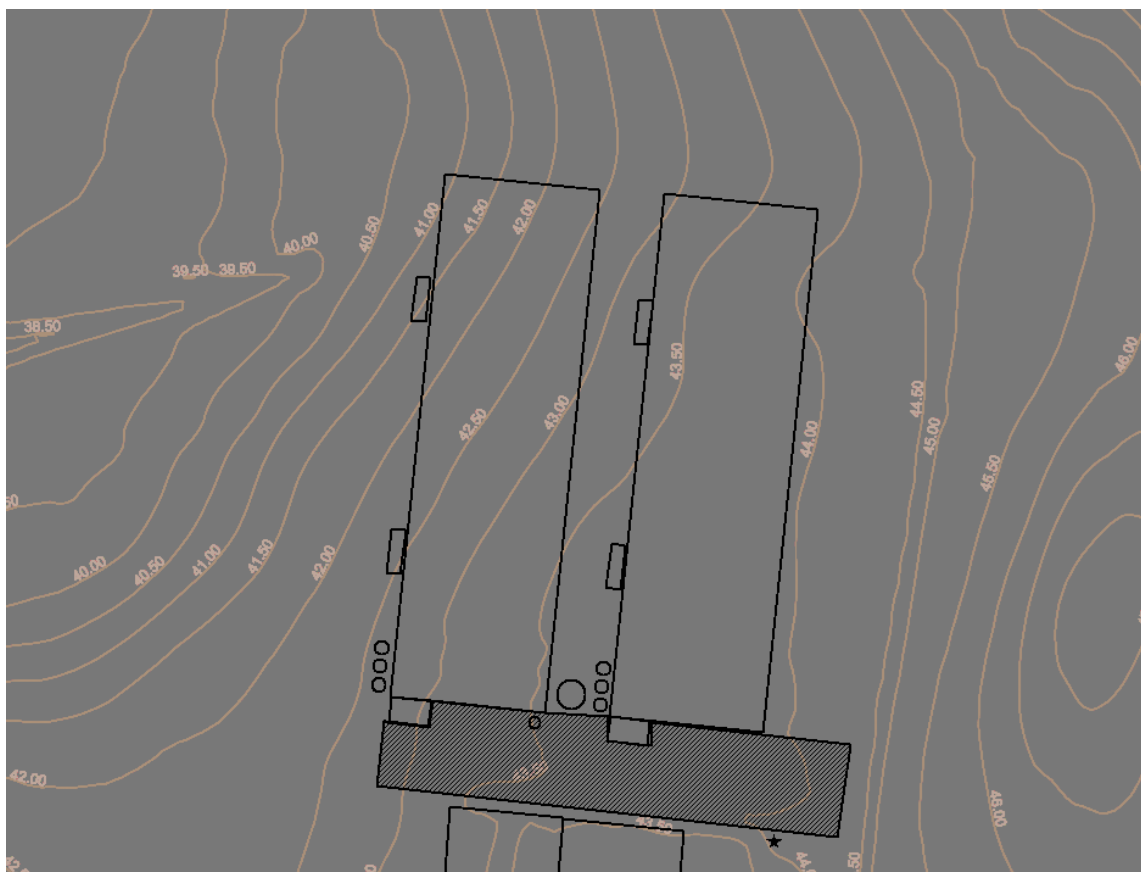
Vurdering

Udvidelsen foretages i et område der som udgangspunkt er omfattet af retningslinjer vedr. særligt værdifuldt landbrugsområde i Kolding Kommunes kommuneplan, og området ligger delvist indenfor Skovbyggelinjen. Skovbyggelinjen gælder ikke for erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri. Der er i afsnittet omkring erhvervsmæssig nødvendighed redegjort herfor.

Anlægget vil blive afskærmet af beplantning jf. nedenstående forslag. Beplantningen etableres som et 3 rækket læhegn bestående af hjemmehørende træer og buske.

Projektet omfatter byggeri som opføres i tilknytning til eksisterende bygninger, og projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer og retningslinjer. Det vurderes derfor ikke relevant at foretage yderligere vurdering af denne del af ejendommens placering i landskabet.

Området hvor staldene etableres falder mod vest, set fra Mølbrovej. Størstedelen af arealet er dog ret fladt omkring kote 43, men det nordvestlige hjørne falder ned til kote 41. Det forventes at staldene placeres i kote 43, hvilket betyder at der for den største del af området bliver tale om udjævning svarende til +/- 1 m. I det nordvestlige hjørne vil der ske en opfyldning/udjævning op til kote 43, svarende til en regulering på + 2 meter.

Samlet vurdering

Produktionen overholder alle afstandskrav.

Derfor vurderes påvirkningen af området i relation til visuelle udtryk mm. ikke at være af væsentlig anderledes karakter, og projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer. Det vurderes derfor ikke relevant at foretage yderligere vurdering af ejendommens placering i landskabet.

B.5 Ammoniakemission

Den totale ammoniakemission fra ejendommen udgør 4284 kg N/år, hvilket er en stigning på 1431 kg N/år i forhold til den tilladte drift og 8-årsdriften.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle særligt sårbare kategori 1 og 2 naturtyper i området.

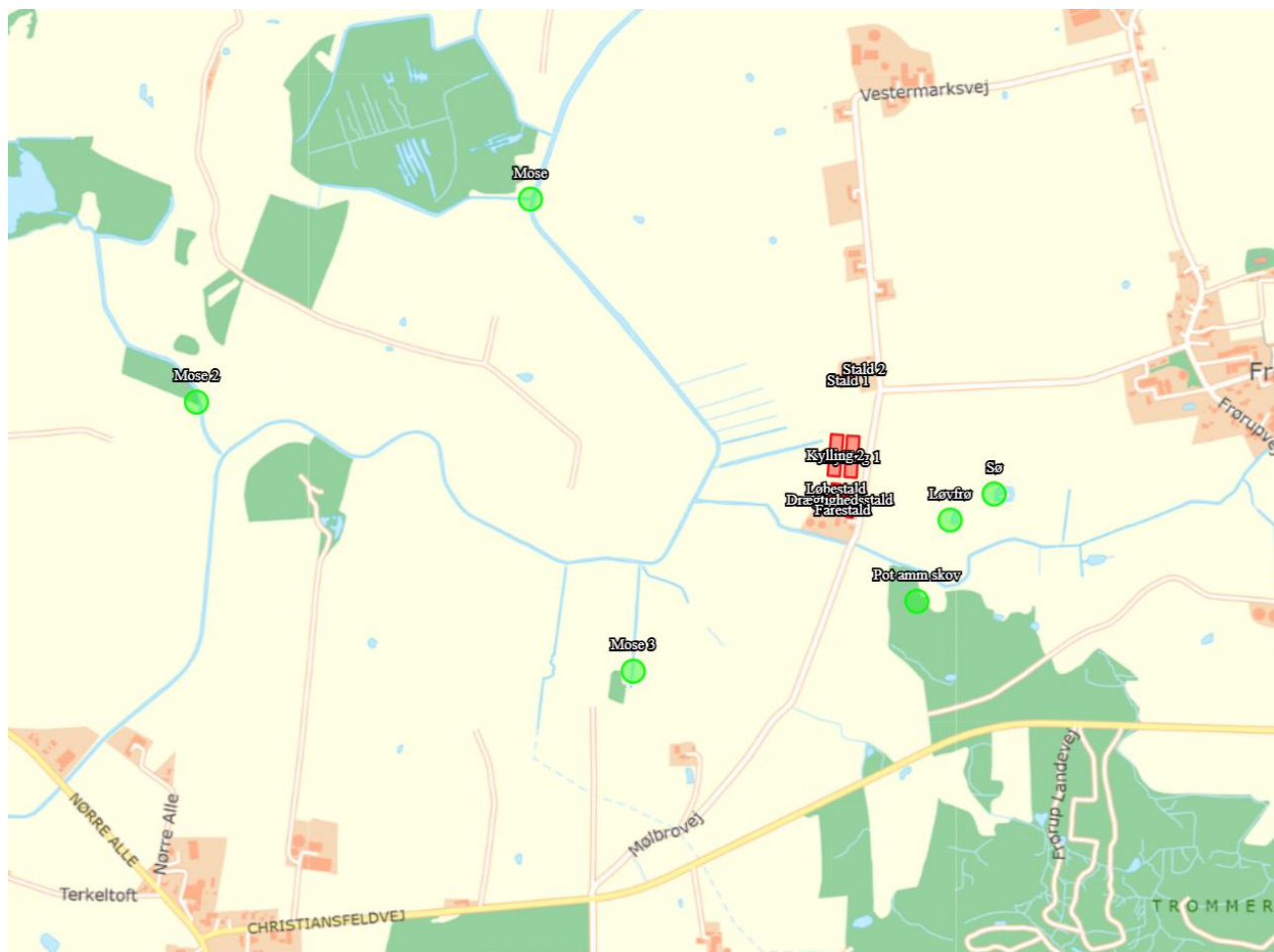
Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D), beliggende <i>inden</i> for Natura 2000-område og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende <i>inden</i> for et Natura 2000-område og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. totaldeposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden* af naturområdet): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D) beliggende <i>uden</i> for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha samt overdrev over 2,5 ha der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 men som er beliggende uden for Natura 2000-områder, samt ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha og mere end 20 m brede.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

*Antallet af husdyrbrug i nærheden for kategori 1-natur, opgøres som en summering af:

- 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,
- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
- 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
- 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Nedenstående skema viser depositionen til de forskellige naturkategorier som totaldeposition (kategori 1 og 2 natur) og som merdeposition (kategori 3 natur). Såfremt bekendtgørelsens afskæringskriterier som angivet i skemaet ovenfor ikke er overholdt vil det enkelte punkt efterfølgende blive beskrevet yderligere og vurderet. Er kriterierne overholdt vil der ikke blive foretaget yderligere vurderinger.

Naturkategori	Kumulation	Totaldeposition Kg N/ha/år	Merdeposition Kg N/ha/år	Vurdering
Kategori 1 natur	0	0,0	-	Nærmeste kategori 1 natur ligger over 5,4 km væk. Produktionen medfører deposition i området på 0,0 kg N/ha/år og bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 1 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området. Kumulations er ligeledes vurderet.
Kategori 2 natur		0,0	-	Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 5,8 km væk. Bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 2 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området.
Kategori 3 natur		Op til 0,7	Op til 0,1	Nærmeste kategori 3 natur ligger øst for ejendommen i form af et pot. Amm. Følsomt skovområde. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør 0,1 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.
Øvrige § 3 områder		Op til 1	Op til 0,4	Der ligger en sø umiddelbart øst for ejendommen. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør 0,4 kg N/ha/år. Dermed overholdes bekendtgørelsens afskæringskriterier til kat. 3 natur også her, og det vurderes at de ikke sker en påvirkning af området.

Naturpunkter omkring anlægget

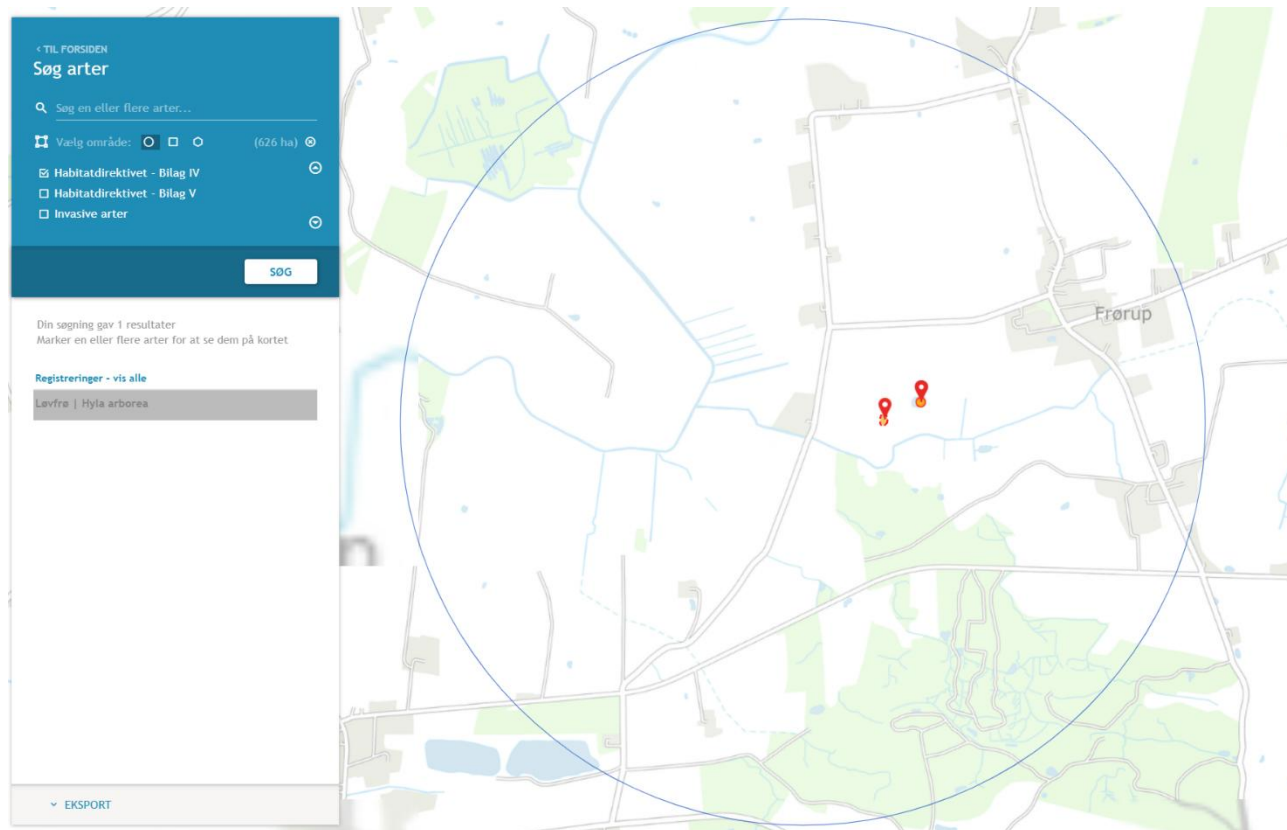
Beskyttede arter

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "Overvågning af arter 2004-2011" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og udbringningsarealerne.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Odder		X
Markfirben		X
Stor vandsalamander		X
Løvfrø	X	X
Spidssnudet frø		X
Arter af flagermus		X

Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring anlægget.

En søgning i Danmarks Naturdatabase viser følgende bilag IV arter i området.

Den nærmeste sø med registrerede bilag IV-arter ligger i en afstand af ca. 270 m øst for anlægget. Der er registreret Løvfrø i søen. Totaldepositionen af ammoniak kan beregnes til 1,0 kg N/ha/år, hvoraf merdepositionen udgør 0,4 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i området er i 2021-2023 13,3 kg N/ha/år.

For de øvrige arter gælder at der ingen aktuelle registreringer er af arterne i området, jf. oplysninger på Naturdata gennem Danmarks miljøportal.

Der er i området ikke registreret flagermusarter. Det er dog sandsynligt at der findes flagermus i området. I forbindelse med udvidelsen af anlægget bliver der ikke nedrevet bygninger, og der vil ikke blive fjernet ledelinjer i form af læhegn. Gamle landbrugsbygninger kan potentielt være levested for flagermus og læhegn fungerer som ledelinjer og fourageringssteder. Da der ikke sker ændringer af de forhold, vurderes projektet ikke at medføre ændringer for evt. flagermus i området.

Vurdering

Ejendommen overholder alle afskæringskriterier i bekendtgørelsen og det vurderes, jf. forarbejderne til udarbejdelse af afskæringskriterier, at produktionen ikke medfører en påvirkning af den omkringliggende natur.

Ligeledes gælder at det er vurderet at produktionen ikke vil medføre en påvirkning af beskyttede arter, da der er langt til de nærmeste habitater og påvirkningen af disse habitater er minimal. Det vurderes at tilstedeværelsen af løvfrø er foreneligt med den produktion der er på ejendommen og det forhold at der gives en tilladelse på ejendommen vil ikke medføre en øget påvirkning af arten.

B.6 Lugtemission

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af stalddtype, hygiejne og hvor mange dyr, der er på ejendommen og

hvilken art der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med arbejde med husdyrgødning og udbringning heraf.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk og er angivet i skemaet herunder:

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	17413	33150	17413	33150
Ansøgt drift	38898	114877	38898	114877
Stigning	21485	81727	21485	81727

Som angivet i tabellen sker der en stigning af lugt fra produktionen i forbindelse med godkendelsen idet produktionsarealet udvides fra 2.370 kvm til 6.885 kvm.

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

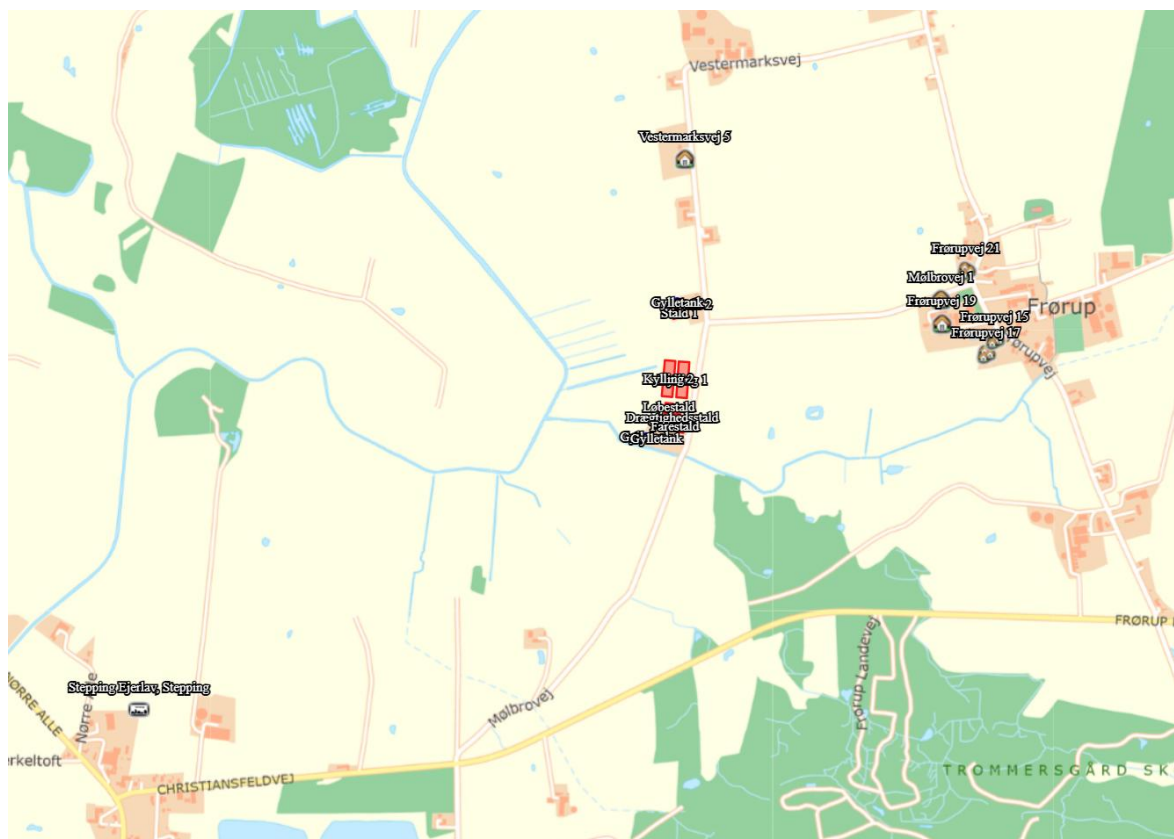
Der er ligeledes foretaget beregninger af lugtpåvirkningen til husdyrbrugets nærmeste naboer i www.husdyrgodkendelse.dk. Den beregnede geneafstand for områdetyperne nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse fremgår af nedenstående tabel:

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Frørupvej 19	0	NY	394,7	394,7	786,8	Ja	▼
 Mølbrovej 1	1	NY	394,7	434,2	799	Ja	▼
 Vestermarksvej 5	0	NY	394,7	394,7	612,2	Ja	▼
 Frørupvej 15	2	NY	772,4	926,9	933	Ja	▼
 Frørupvej 17	1	NY	772,4	849,6	905	Ja	▼
 Frørupvej 21	1	NY	772,4	849,6	892,5	Ja	▼
 Stepping Ejerlav, Stepping	1	NY	997	1041,9	1855,5	Ja	▼

Konsekvenszone ? i

Konsekvenszone: 908 m

Placering af naboer hvortil lugt er beregnet i husdyrgodkendelse.dk

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger to andre produktion indenfor afstanden til samlet bebyggelse. Der er derfor vurderet yderligere på kumulation. Der ændrer dog ikke på konklusionen.

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Det vil sige, at de ikke indgår i vurdering af, om der ligger enkeltboliger eller samlet bebyggelse inden for de beregnede geneafstande.

Vurdering

Produktionen overholder bekendtgørelsens lugtgenekrav, og det vurderes på den baggrund at driften af ejendommen kan fortsættes uden det vil medføre særlige lugtgener i området.

B.7 Emissioner og genepåvirkninger

Støj

Potentielle støjgener fra et landbrug med kyllingeproduktion kan omfatte følgende:

Maskinlarm: Landbrugsmaskiner, der bruges til foderudlægning, rengøring og transport, kan generere betydelig støj, især under morgen- og aftenoperationer.

Ventilationssystemer: Kyllingeproduktionsanlæg har ofte kraftige ventilationssystemer for at opretholde den rette klima- og luftkvalitet. Disse systemer kan larme, især hvis de ikke er korrekt vedligeholdt.

Kyllingernes egne lyde: Kyllinger laver naturligt lyde, som klukken, kragen og skrig. I store anlæg kan disse lyde blive mere udtalte og bidrage til samlet støj.

Transportaktiviteter: Lastbiler og andre transportkøretøjer, der kommer og går fra anlægget for at bringe foder eller hente kyllinger, kan skabe støj, især hvis aktiviteten foregår på tidspunkter, hvor der generelt er lavere baggrundsstøj.

Der vurderes ikke at være yderligere forhold for så vidt angår svineproduktionen på Vestermarken 1.

Driftsperiode

Overordnet set foregår alle aktiviteter udenfor kyllingehusene indenfor normal arbejdstid, det vil sige mellem 7-17. Det vil sige afhentning af dyr, udmugning, foderlevering og levering af øvrige varer som f.eks. strøelse.

Ventilationsanlægget er i drift hele døgnet, men vil i natteperioden naturligt køre med lavere effekt på grund af lavere temperatur i omgivelserne.

Når varmevekslerne er i brug, erstatter de den almindelige ventilation i forholdet 1:1. Der kan således ikke forventes øget støjbelastning fra varmeveksler i forhold til almindelig ventilation.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt være meget begrænset kørsel, men der vil forekomme sæsonbetonet kørsel ved husdyrgødning og markarbejde. Støj fra dyr vurderes ikke at kunne høres udenfor bygningerne, med mindre at porte er åbne, hvilket kun vil være tilfældet i forbindelse med levering af dyr.

Tiltag mod støjkloder

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning, og der er ingen stationære støjkloder placeret udenfor bygninger på anlægget, bortset fra ventilation og varmevekslerne. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

Vurdering

Det vurderes at ejendommens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 m over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, ikke overskrider Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, og den ansøgte drift af ejendommen kan ske uden væsentlig gene for omkringboende. Vurderingen begrundes i at der er over 400 meter til nærmeste nabo og over 750 meter til samlet bebyggelse. En teoretisk lydberegning af f.eks. en kilde med en kildestyrke på 102 dB (accelererende lastbil) viser at den beregnede støj hos nabo i 400 m afstand er 39 dB og 34 dB i 750 m afstand. Dermed at peak niveauet på 55 dB overholdt. Der vurderes ikke at være støjkloder der støj konstant med over 100 dB.

Rystelser

Virkomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, in-fralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997,

Anvendelse	Tidspunkt	Vægtet accelerationsniveau L _{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

Anvendelse	Tidspunkt	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet lydtryksniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

Vurdering

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

Lys

Lysforhold

Belysning af anlæg: Der er ingen vinduer i kyllingehusene og derfor vil der ikke være lysudfald fra kyllingegestaldene. Men der vil være lys fra udendørsbelysning ved foderindlevering.

Ved grisene vil lyset i staldene være tændt i forbindelse med fodring af grisene og ophold i staldene.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Lyset vil udelukkende være tændt på det niveau som enten er foreskrevet af anden lovgivning eller i det omfang det er nødvendigt i forbindelse med ophold i staldene.

Udendørsbelysning vil være tilkoblet bevægelsessensorer eller automatisk slukning.

Vurdering

Det ansøgte projekt vil ikke medføre væsentligt mere belysning end i nudriften. Det forventes ikke, at ejendommens belysning vil påvirke omgivelserne i negativ retning.

Fluer og skadedyr

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

I tilfælde af skadedyrsangreb vil der blive iværksat bekæmpelse af skadedyr foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer.

Fluegener

Fluebekæmpelse foretages efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Der foretages udelukkende bekæmpelse såfremt der konstateres fluegener. Hvis der konstateres fluegener, vil de blive bekæmpet kemisk eller med rovfluer.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi retningslinjer.

Der er aftale med privat bekæmpelsesfirma. Strategi vedr. bekæmpelsen aftales løbende med firmaet.

Vurdering

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Støv

I forbindelse med levering af foder kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Udfodring i sig selv vil ikke forårsage væsentlige støvgener og støvgenerne vil være begrænset til huse.

Kraftfoder blæses ind i udendørssiloer. Fodersiloer er monteret med støvcycloner der begrænset støv fra indblæsningen.

Der vil være en del støv i ventilationsluften fra anlægget. Støvgenerne begrænses dog gennem anvendelse af varmevekslere, hvor en stor del af støv fra luften tilbageholdes i filtre i varmeveksleren.

Ved beboelser langs grusveje er der ved transport med gylle megen opmærksomhed rettet mod disse. Der køres efter forholdene.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Der vil i det daglige være fokus på at minimere støvgener udenfor husdyrbruget, og i forbindelse med færdsel på ikke befæstede veje, vil der være særligt fokus omkring ejendomme beliggende nær ved veje. Der er ingen beboelse beliggende med anlæggets indkørsel.

Vurdering

Med baggrund i afstanden til de umiddelbare naboer og det faktum at der ikke ligger naboer op ad ikke befæstede veje omkring anlægget, samt husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering samt transporter, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Øvrige emissioner

Udover ovennævnte emissioner vil der være emissioner af NO_x, CO₂ og SO₂. Disse emissioner stammer bl.a. fra afbrændning af fossile brændstoffer til opvarmning og til drift af maskiner. Der vil desuden være svovlforbindelser fra staldene. Det gælder for disse emissioner at udledningerne reguleres af national lovgivning og krav til effektivitet af motorer mm. På landbruget er man naturligt interesseret i at hjælpe klimaet så meget som muligt og derfor holder man sig orienteret om alternative opvarmning metoder og evt. overgang til eldrevne redskaber.

Vurdering

Det vurderes at man på ejendommen overholder de gældende regler på området.

Transport

Transporter	Før godkendelse	Efter godkendelse
	Antal/ år	Antal/ År
Foder	52	80
Halm	12	5

Transporter levende dyr	130	140
Afhentning af døde dyr	52	52
Udbringning husdyrgødning - gylle	184	184
Udbringning af dybstrøelse	44	
Levering til biogasanlæg		35
Affald	26	26
Olie	6	6
Samlet	504	528

Vurdering af transportveje til og fra ejendommen

Alt transport til og fra ejendommen foregår af Vestermarksvej og Mølbrovej, hvor der i nærområdet (1 km) findes flere beboelser. Der er opmærksomhed på at tage hensyn til naboer, og der bliver almindeligvis henstillet til maskinstation og andre aktører at de skal være opmærksom på nabobeboelser. Der kan forekomme gyllekørsel mm. langs andre veje, hvor der ligger beboelser, og her vil der være opmærksomhed omkring transporten, hvilket omfatter henstillinger til maskinstation om at reducere fart og om at udvise generelt hensyn til naboer.

Interne transportveje

Antallet af transporter til og fra ejendommen udgør totalt set 1,6 transport pr dag. Transporter som afhentning af dyr, udbringning af husdyrgødning vil dog foregå i "klumper". Der leveres dyr 7 gange om året og udbringning af husdyrgødning foretages ligeledes koncentreret i specielt forårsmånederne. Ved levering af dyr vil der være 20 transporter i løbet af 3-4 timer. Og husdyrgødningen koncentrerer så vidt muligt i en uge. Her vil transporterne dog være fordelt over hele dagen.

De offentlige veje der anvendes til transporten til og fra anlægget vurderes at være af en god beskaffenhed og på det tidspunkt hvor trafikken rammer Frørup Landevej, der må betegnes som en større landevej, vurderes 1,6 transport i gennemsnit ikke at kunne medføre en belastning for beboerne, da det vurderes at trafikken på denne vej er væsentligt højere end det.

Størstedelen af transporterne er med husdyrgødning og aflevering/afhentning af dyr. Transporter med dyr foregår i lastbiler og kørsel til biogasanlæg foregår ligeledes med lastbiler. Samlet set forventes der en mindre stigning i antallet af transporter med det ansøgte projekt. Det forventes at transporterne til biogasanlægget vil køre mod syd fra anlægget og således ikke berøre Frøstrup. Udbringningen af gylle vil – så vidt det er muligt i henhold til markplanlægningen – hovedsageligt foregå på de arealer hvortil der er kortest afstand. Konkret vil det betyde at gyllen vil blive brugt omkring ejendommene Mølbrovej og Vestermarksvej, og der forventes ikke mange transporter gennem Frøstrup.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 6-18, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Afhentning af kyllinger vil typisk foregå i perioden 02-07, da det er nødvendigt at kyllingerne tilgår slagteriet så tidligt som muligt. Under afsnittet støj er redegjort for at produktionen kan overholde peakstøjkravene ved transporter om natten. Transport til og fra husdyrbruget vil altid foregå ved hensynsfuld kørsel. Derudover tilstræbes, at al tung transport gennemføres på hverdage inden for normal arbejdstid.

I højsæsonen for gyllekørsel kan der køres uden for normal arbejdstid, men dette vil foregå under hensyntagen til naboernes nattesøvn, så kørsel tæt på naboerne så vidt muligt ikke foregår senere end kl. 22 eller tidligere end kl. 6 på hverdage og ikke senere end kl. 23 og tidligere end kl. 8 i weekender og på helledage.

Vurdering

Der er tale om gode til- og frakørselsforhold til ejendommen, hvor der ikke er naboer i direkte forbindelse med til og frakørsel til ejendommen, og det vurderes på den baggrund, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentlige gener for de omkringboende.

Der kan ikke stilles vilkår til trafik på offentlig vej, som lovligt kan anvendes til kørsel med den type køretøjer, der anvendes til drift af husdyrbrug. Her er det vejmyndighedernes vurdering om der er et generelt problem, som skal tages hånd om. Det kunne f.eks. være vejens bæreevne, der ikke kan holde til særligt tunge køretøjer. Natur- og Miljøklagenævnet har i en tidligere klagesag fastslået: "*Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke ved husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning, og afgøres af relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.*"

Det vurderes ligeledes at til og frakørselsforholdene til ejendommen er optimale, da der ikke ligger boliger nær ved vejene i umiddelbar nærhed af ejendommen.

Samlet vurderes at ejendommen håndterer transport til og fra ejendommen ansvarligt og med fokus på at skabe så få gener som muligt.

Egenkontrol

Egenkontrol på et landbrug med slagtekyllinger og smågrise er en systematisk tilgang til at sikre, at dyrene opfedes, slagtes og behandles i overensstemmelse med gældende lovgivning og bedste praksis for dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed og miljøbeskyttelse. Her er nogle nøgleelementer af egenkontrollsystemet:

Kvalitetskontrol:

Implementering af standarder for fodertype, vanding og sundhedspleje.

Løbende overvågning af dyrenes vækst, helbred og generelle trivsel.

Dokumentation:

Registrering af alle aktiviteter relateret til produktionsprocessen, herunder indkøb af kyllinger, fodersammensætning, medicinering og vaccination.

Opbevaring af journaler over sundhedsevalueringer og kontrol af sygdomsudbrud.

Fødevarer sikkerhed:

Sikring af, at foder og vand er rent og sikkert for forbrug.

Overholdelse af HACCP-principper (Hazard Analysis and Critical Control Points) for at identificere og håndtere risici i produktionskæden.

Dyrevelfærd:

Regelmæssige vurderinger af, hvordan dyrene holdes, herunder pladsforhold, lysforhold, ventilation og adgang til vand og foder.

Uddannelse af personale i dyrevelfærd og menneskelig håndtering af kyllinger.

Sundhedsovervågning:

Regelmæssige sundhedstjek og vaccinationer af kyllinger for at forebygge sygdomme.

Overvågning af eventuelle sygdomsudbrud og hurtig reaktion på helbredsproblemer.

Rengøring og hygiejne:

Fastlagt procedurer for rengøring af stalde, udstyr og transportmidler for at reducere risikoen for smittespredning.

Implementering af biosecurity-foranstaltninger for at beskytte mod sygdomme fra eksterne kilder.

Uddannelse og træning:

Uddannelse af medarbejdere i egenkontrolpraksis og vigtigheden af dyrevelfærd og fødevarer sikkerhed.

Opdatering af medarbejdere om nye reguleringer og teknikker inden for kyllingeproduktion.

Ved at implementere et grundigt egenkontrollsystem kan landbrug med slagtekyllinger og smågrise sikre, at deres produktion er bæredygtig, sikker og etisk ansvarlig. Dette kan også forbedre forbrugernes tillid til produkterne.

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes. Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Forslag til egenkontrollvilkår

1. Driftsherre skal føre egenkontrol med anlæggets miljømæssige drift i overensstemmelse med vilkårene i denne godkendelse.
2. Egenkontrol skal dokumenteres skriftligt og opbevares i mindst 5 år og skal på forlangende forevises tilsynsmyndigheden.
3. Egenkontrol kan føres elektronisk eller i papirform.
4. Ventilationsanlægget skal drives og vedligeholdes således, at der sikres tilstrækkelig luftudskiftning og et stabilt staldklima.
5. Der skal etableres og anvendes et overvågningssystem, som løbende registrerer ventilationsanlæggets drift.
6. Følgende skal registreres i en driftsjournal:
Eventuelle driftsforstyrrelser, herunder tidspunkt og varighed
Iværksatte afhjælpende foranstaltninger
7. Ventilationsanlægget skal efterses og serviceres mindst én gang årligt af sagkyndig.
8. Ventilatorer, luftindtag og eventuelle filtre skal rengøres og vedligeholdes regelmæssigt for at sikre optimal funktion.
9. Der skal være installeret alarmsystem, som advarer ved ventilationssvigt. Alarmen skal være tilkoblet døgnbemandet funktion eller tilsvarende beredskab.
10. I tilfælde af strømsvigt skal der forefindes nødberedskab, der kan opretholde ventilationen, eksempelvis nødgenerator.
11. Varmeveksleranlæg skal være installeret og i drift i overensstemmelse med forudsætningerne for miljøgodkendelsen.
12. Varmevexleren skal være i kontinuerlig drift, når staldene er i brug, medmindre driftsmæssige eller tekniske forhold nødvendiggør midlertidigt ophør.
13. Der skal føres logbog over:
Driftstid og eventuelle driftsstop
Årsag til driftsstop
Udført vedligeholdelse og rengøring
14. Varmevexleren skal efterses og serviceres mindst én gang årligt af sagkyndig.
15. Varmevexlerens effektivitet skal opretholdes gennem regelmæssig rengøring af varmeplader og tilhørende komponenter.

16. Driftsfejl skal udbedres hurtigst muligt. Ved længerevarende driftsstop skal tilsynsmyndigheden orienteres, hvis dette har væsentlig betydning for emissioner fra anlægget.

17. Hyppigudslusning i stald med slagtesvin dokumenteres ved at udfylde logbog.

Risici og håndtering

Nedenstående gennem liste med risici og afværgeforanstaltninger er de risici som er vurderet som af størst betydning og som potentielt kan resultere i en påvirkning af miljøet. Listen udelukker ikke at der ikke findes andre risici på anlægget, men de er vurderet af underordnet betydning.

1. Risici ved opbevaring og håndtering af gylle

Gylleudslip ved tankbrud, overløb eller uheld ved pumpning kan forurene vandløb, søer og grundvand.

Metan- og svovlbrinteudvikling i gylletanke udgør en eksplosions- og kvælningsfare, særligt ved utilstrækkelig ventilation.

Fejl under udbringning af gylle kan føre til utilsigtet spredning til beskyttede naturområder eller vandløb.

2. Brandfare

Elektriske installationer og varmekilder i staldbygninger kan forårsage brande, især i kombination med støv og organiske materialer.

Brand i halm eller foder ved selvantændelse, dårlige opbevaringsforhold eller varmgang.

Mangelfuld brandsikring, herunder manglende brandsektionering eller automatisk brandalarmering.

3. Håndtering af medicin og kemikalier

Fejldosering af medicin kan skade dyrevelfærd eller føre til reststoffer i kød.

Spild af desinfektionsmidler og rengøringskemikalier kan forurene jord og vand eller skade arbejdsmiljøet.

Forkert opbevaring af kemikalier kan medføre forgiftningsfare for både mennesker og dyr.

4. Risiko for smitte og sygdomsudbrud

Sygdomsudbrud som salmonella kan have store økonomiske og dyrevelfærdsmæssige konsekvenser.

Fejl i smitteforebyggelse (biosikkerhed) – fx ved uvedkommendes adgang eller dårlig rengøring – øger risikoen for infektioner.

5. Arbejdsmiljørelaterede risici

Skader ved håndtering af dyr, især ved flytning af kreaturer, kan føre til alvorlige arbejdsulykker.

Lange arbejdsdage, fysisk belastning og støj udgør en risiko for slid og stress hos ansatte.

Ulykker med maskiner og udstyr (fx fodringsanlæg, ventilationssystemer, gyllepumper) er en væsentlig risikofaktor.

6. Bygningsmæssige forhold og tekniske fejl

Nedstyrtning af tagkonstruktioner, særligt ved snebelastning eller mangelfuld vedligeholdelse.

Fejl på foder- og vandingsanlæg kan medføre mistrivsel eller dødelighed i besætningen.

7. Miljørisici ved ekstreme vejrforhold

Skybrud og oversvømmelse kan føre til overfyldte gylletanke eller erosion omkring anlægget.

8. Olieudslip

Påkørsel af tank kan medføre udslip til nærområdet.

Spild ved påfyldning kan medføre udslip til nærområdet.

Skema med oversigt over konsekvens og afværgeforanstaltninger. Der henvises også til ejendommens beredskabsplan.

Risikotype	Sandsynlighed	Konsekvens	Afværgeforanstaltninger
Gylleudslip	Moderat	Høj – forurening af jord og vand	Regelmæssig kontrol af gylletanke og sikker udbringning
Olieudslip	Lav	Høj – forurening af jord	Sikring af tank mod påkørsel. Materiale til op-sugning af mindre spild.
Brand i staldbygning	Lav	Meget høj – dyretab og bygnings-skader	Installering af brand-alarmer og elektrisk eftersyn
Fejldosering af medicin	Moderat	Moderat – dyrevelfærd og fødevaresikkerhed	Uddannelse i korrekt medicinbehandling og opbevaring
Sygdomsudbrud (fx salmonella)	Lav	Meget høj – øget dødelighed	Høj biosikkerhed og adgangsbegrænsninger
Skader ved håndtering af dyr	Høj	Moderat – arbejdsskader	Træning i sikker dyrehåndtering
Skybrud og oversvømmelse	Stigende	Moderat – risiko for gylleoverløb og erosion	Opmærksomhed omkring erosion, dræn og beredskab ved varsling

Vurdering

Med ovenstående fokuspunkter, konsekvensberegninger og afværgeforanstaltninger, vurderes det at der er fokus på potentielle risici og der er foretaget tilstrækkelige overvejelser i relation til at begrænse potentielle skader for miljø, dyr og mennesker.

B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug

Der forventes en affaldsproduktion der er proportionel med virksomhedens størrelse og type.

Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbrug lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b. Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.

3) Genanvendelse.

4) Anden nyttiggørelse.

5) Bortskaffelse.

Husdyrbruget skal sortere sit affald og sikre, at mest muligt affald bliver sorteret fra til genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse. Affald som ikke kan genanvendes skal håndteres som forbrændingseget, deponeringseget eller farligt affald i henhold til Kolding Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Husdyrbruget skal håndtere sit affald efter reglerne i affaldsbekendtgørelsens og affaldsaktørbekendtgørelsen. Det betyder, at husdyrbruget skal sortere deres erhvervsaffald og aflevere det til en godkendt affaldsmodtager med henblik på genbrug, genanvendelse eller anvendelse til anden endelig materialenyttiggørelse.

Ifølge affaldsbekendtgørelsen defineres erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse som værende:

- Glasaffald
- Metalaffald
- Plastaffald
- Papiraffald
- Papaffald
- Træaffald
- Genanvendeligt farligt affald, herunder batterier og elektronik
- Genanvendeligt PVC-affald
- Andet affald, der er egnet til materialenyttiggørelse, fx byggeaffald og have-/parkaffald.

Husdyrbruget skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet og skal på anmodning fra kommunen kunne dokumentere, at affaldet bliver leveret til et godkendt affaldshåndteringsanlæg, som sikrer, at de enkelte affaldsfraktioner reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt. Dokumentationen kan være fra behandlingsanlægget.

Virksomheder kan aflevere affaldet til:

- Et genanvendelsesanlæg eller et anlæg, som forbereder affald til genbrug, der er registreret i Affaldsregistret.
- En indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret.
- En virksomhed, som kan undlade at lade sig registrere efter bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- Et kommunalt behandlingsanlæg, der er registreret i Affaldsregistret.
- En kommunal genbrugsplads eller en kommunal ordning efter § 11.

- En frivillig tilbagetagningsordning, jf. bekendtgørelse om affald.

Det vurderes, at husdyrbruget kan producere farligt affald, herunder for eksempel:

- Oliefiltre
- Batterier
- Spildolie
- Spraydåser
- Kanyler
- Kemikalierester
- Rester af kunstgødning
- Giftrester (også rottegift)
- Medicinrester
- Lysstofrør

Opbevaring af farligt affald kan udgøre en miljørisiko.

Vurdering

Ejendommen er omfattet af § 16a og er derfor omfattet af miljøministeriets affaldsregulering og Kolding Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald. Husdyrbruget skal derfor også være tilknyttet kommunens ordning for håndtering af farligt affald eller have aftale med en anden godkendt indsamler eller behandlingsanlæg, såfremt der opstår farligt affald på husdyrbruget.

Affaldsmængder

Nedenstående angiver anslåede og forventede mængder af affald årligt.

Fast affald

Affaldstype	Opbevarings-sted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder kg pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Kanyler i særlig beholder			Kommunal modtagestation		18.02.02	05.13
Fast affald:						
Tom emballage (papir)	Container	Flemming Poulsen	Godkendt modtageanlæg	50	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Container	Flemming Poulsen	Godkendt modtageanlæg	100	15.01.02	52.00
Tom emballage (pap)	Container	Flemming Poulsen	Godkendt modtageanlæg	100		
Bigbags af PE-plast	Container	Flemming Poulsen	Godkendt modtageanlæg	50	15.01.02	52.00
Lysstofrør og elsparepærer		Egen	Kommunal modtagestation		20.01.21	79.00

Jern og metal	Intet fast	Produkthandler	Produkthandler	varierer	02.01.10	56.20
Rest efter sortering	Container	Flemming Poulsen	Godkendt modtageanlæg	750	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Glas	Intet fast	Egen	Kommunal modtagestation		20.01.02	51.00

Vurdering

Det vurderes at ejendommen lever op til affaldshierakiet og til affaldsregulativerne for Kolding Kommune.

Døde dyr

Kyllinger opbevares i kølecontainer og smågrise opbevares i container indtil de afhentes af destruktionsanstalt, DAKA. Afhentning sker løbende. Animalsk affald opbevares så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning til autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr opbevares ved hvert kyllingehus på Mølbrovej og smågrise på Vestermarksvej ved sydligste indkørsel.

Animalsk affald opbevares så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning til autoriseret destruktionsanstalt.

Kemikalier generelt

På ejendommen forekommer ingen opbevaring af klinisk / medicinsk affald (sprøjter medicinrester m.v.), idet dette medtages/bortskaffes af dyrlæge eller gennem den kommunale modtagestation. Eventuel opbevaring af brugte sprøjter vil ske i kanyleboks og bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ eller via dyrlæge.

Pesticider

Ingen opbevaring af pesticider.

Oliekemikalier

Der er to olietanke på ejendommen Vestermarksvej 1. På Mølbrovej er der en olietank placeret ved maskinhuset.

Spildevandsmængde

Spildevandstyper	m ³ /år efter godkendelse	Afledes til	Rense-foranstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	600 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra beboelse	400 m ³	Nedsivning	Septiktank

Beskrivelse af spildevandstilledning

600 m³/år spildevand tilledes gyllebeholder med flydende husdyrgødning eller opsamlingstank for vaskevand for kyllingehusenes vedkommende.

Beskrivelse af spildevandsafledning

Rengøringsvand ledes fra stald til gyllesystemet i grisestaldene og til opsamlingstank ved kyllingestaldene.

Sanitært spildevand ledes septiktank og nedsivning.

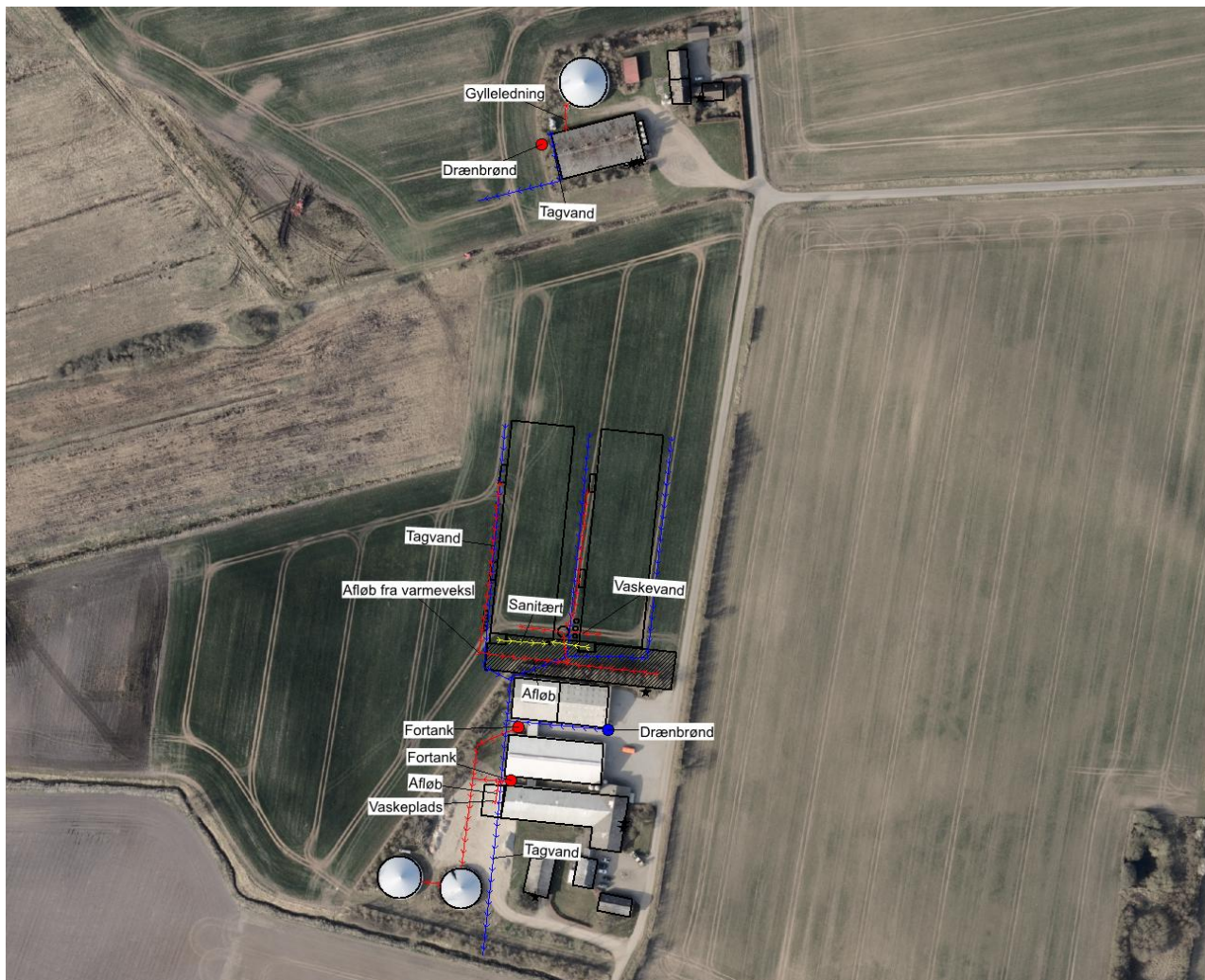
Det befæstede areal foran kyllingestaldene er drænet, vand afledes til opsamlingstank for vaskevand. Beholderen bliver dimensioneret således den kan indeholde den nødvendige mængde regnvand, rengøringsvand fra staldene og rengøringsvand fra varmevekslerne. Den endelige dimensionering af beholderen foretages i forbindelse med planlægningen af byggeriet, hvorefter arealet af det befæstede areal kendes. Det forventes at beholderen bliver på ca. 200 m³. I de tilfælde hvor der kommer megen nedbør og det således ikke er muligt at udbringe vaskevandet på markerne, vil det blive overført til gyllebeholdere.

Tagvandet afledes til vandløb.

Der er en vaskeplads på anlægget, som er indrettet til bl.a. vask af maskiner. Men der er ingen maskiner på anlægget og maskiner til markbrug vaskes på anden ejendom.

Alt hvad der vedrører kyllingestaldene herunder inventar vaskes i staldene og vandet herfra opsamles sammen med vaskevandet. Maskiner til udmugning af staldene vaskes på anden ejendom.

Der vaskes ikke maskiner på anlægget. Inventar mm. vaskes i forbindelse med vask af husene og fjernes i den forbindelse ikke fra husene.

Afløbsplan – i forhold til kyllingestalde er det en forventet afløbsplan

Energiforbrug

Energi

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Elforbrug	130.000 kwh	250.000 kwh
Opvarmning stalde	15.000 l	15.000 l
Dieselolie	-	-

Elforbruget i staldene går primært til belysning og drift af teknisk udstyr, herunder foder og ventilation samt genindvinding af varme i kyllingestaldene.

Energibesparende foranstaltninger

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer sikres det, at der i det omfang det er foreneligt med biologiske forhold, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer. F.eks. LED-belysning.

Vandforbrug

Vand

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Årligt forbrug af drikkevand	3900 m ³	7200m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	600 m ³	6000 m ³

Drikkevand i ansøgt drift er anslået udfra normtal.

Bedriften forsynes vand fra vandværk. Der forventes en stigning i vandforbruget i forbindelse med godkendelsen.

Vandbesparende foranstaltninger

Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild.

Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Reststoffer

Udbringning af husdyrgødning bliver foretaget efter de gældende generelle regler ift. indhold af fosfor, kvælstof. Gyllen vil i øvrigt indeholde vand og fodersplid mm. Disse forhold er der i de generelle regler taget højde for og det vurderes derfor at udbringningen af gylle lever op til disse generelle regler.

Foder

Der anvendes hjemmeblandet foder til grisene. Foder blandes på anden ejendom og opbevares i siloer på ejendommen. Mht. støv mm. fra foderproduktionen er dette behandlet særskilt under støv.

Der anvendes færdigfoder til kyllingerne. Foder leveres til udendørssiloer. Der udfodres i automatisk fodersystem med ad libitum foder.

Der sikres effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, således at fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer.

Der er på bedriften stor opmærksomhed mod at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der laves således løbende foderkontroller, for derigennem at kunne monitorere fodereffektivitet og produktions effektivitet. Der anvendes fasefodring og foderet tilsættes fytase. Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

Vurdering

Det vurderes at foderforbrug og tiltag i øvrigt vedr. foder lever op til en produktion af den ansøgte størrelse.

Samlet vurdering af affalds- og ressourceforbrug

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Kolding Kommunes Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald bortskaffes til forbrænding.

Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås.

PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt.

Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand:

Farligt affald opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og beskyttet mod vejrlig. Tanke er sikret mod påkørsel.

Eksisterende olietanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Kolding Kommune.

Det vurderes, at der er redegjort for et vand- og energiforbrug, der står mål med størrelsen af dyreholdet og alderen på staldene. Der er en mindre stigning i ressourceforbruget som følge af godkendelsen.

B.9 Valg af BAT

Der anvendes varmeveksler i kyllingestaldene og grisestalden er med delvist spaltegulv.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav Kg N/år	4049	462	4511
Faktisk emission Kg N/år	3822	462	4284
Forskel Kg N/år			227
BAT krav overholdt			Ja

Effekten af varmeveksler er indregnet med 28 % ammoniakreduktion i henhold til teknologibladerne. Der vil blive anvendt en af de to varmevekslere som der er teknologiblade på. Det drejer sig om enten Rokkedahl Energi – varmeveksler til traditionelle slagtekyllingestalde og til stalde til skrabeslagtekyllingestalde optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste i 2016 eller Munters Heat-X-Rotate – varmeveksler til traditionelle slagtekyllingestalde optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste i 2023

Herudover er der teldug på de 3 eksisterende gyllebeholdere. Effekten er ikke brugt som virkemiddel, da ammoniakemissionen overholdes med stalddtype og varmevekslere.

Vurdering

BAT kravet er overholdt og det vurderes med baggrund heri at produktionen har gjort hvad der er økonomisk og praktisk muligt for at nedbringe ammoniakemissionen mest muligt.

B.10 Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger hverken lokalt eller internationalt.

IE-husdyrbrug

Der er tale om et IE-husdyrbrug, da der er over 40.000 stipladser til slagtekyllinger på anlægget.

C.1 Foranstaltninger ved ophør

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

Den resterende husdyrgødning i staldene vil blive fjernet

Fodersiloer/foderrum tømmes og rengøres

Staldene vil blive rengjort og spildevandet kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen

Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandleren

Udtjent elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug

Andet affald vil blive afhændet efter miljølovens forskrifter

Olietanke tømmes

Døde dyr fjernes

Varmevekslerne vil blive fjernet, når de ikke længere er i brug

Gylletankene vil blive fjernet, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift

C.2 Anvendelse af BAT råvarer, energi, vand og management

Management

Medarbejdere

De ansatte deltager løbende i relevante kurser. Der bliver udarbejdet APV for arbejdspladsen, opsat førstehjælpskasser og øjenskylleudstyr, og der er konstant værnemidler i form af beskyttelsesbriller, handsker, åndedræts- samt høreværn til rådighed for medarbejderne.

Oplæring

Der er oplæringsprogrammer for ansatte i relation til relevant lovgivning, herunder miljøgodkendelsen, beredskabsplanen, vedligeholdelse af udstyr.

Beredskabsplan

Der er udarbejdet en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, husdyrgødning, brand m.v., og er tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Dagligt tilsyn

Ansøger eller dennes ansatte tilser dyr og produktionsanlæg flere gange hver dag. Der udføres små reparationer når det er nødvendigt. Hvis der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget som udføres af kompetent personale.

Mark- gødningsplan

Der bliver hvert år udarbejdet gødningsregnskab af en planteavlskonsulent.

Sprøjtejournal

Der føres sprøjtejournal.

Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol min. hvert 5. (de to beholdere på Mølbrovej 6) og 10 år (beholderen på Vestermarksvej 1).

Renoveringsplan for driftsudstyr og staldbygninger

Stalde opføres i forbindelse med godkendelsen og det forventes ikke at der skal foretages gennemgribende renovering før om 40 år.

Samlet BAT indenfor management

Det vurderes, at ejendommen anvender bedst tilgængelig teknik, indenfor følgende managementpunkter:

Alle medarbejdere deltager løbende i relevante kurser.

Der bliver udarbejdet en beredskabsplan som hænger tilgængelig for alle medarbejdere.

Der foretages daglige tilsyn og løbende service og vedligehold på driftsanlæggene.

Kvalitetskontrol

Vurdering af tidshorisonten for større renovering af driftsinventar og driftsbygninger.

Der bliver indført miljøledelse på ejendommen

Godt landmandskab

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse

Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger. I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af indkøbt foder, el og vand.

Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.

Der udarbejdes gødningsregnskab på bedriften.

Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, skadedyr samt mindske risikoen for at der opstår uhygiejniske forhold.

Sætte særlig fokus på dyrevelfærd og fortsat gøre en ekstraordinær indsats over for infektioner, som kan overføres fra dyr til mennesker.

Tage hensyn til grund- og overfladevand, når driften tilrettelægges.

Rengøring og desinficering

Der er på bedriften stor opmærksomhed på at renholde stalde og de omkringliggende arealer. En sideeffekt af godt indeklima er, at staldene lugter mindre end gennemsnittet, samt at ammoniakfordampningen ligeledes er lavere.

Miljøledelsessystem

Der er i februar 2017 offentliggjort BAT konklusioner for husdyrbrug, hvilket medfører at alle IE-brug inden 21. februar 2021 skal have implementeret miljøledelse dog senest ved meddelelse af §16a miljøgodkendelse.

Miljøledelsen skal omfatte:

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet. Miljøledelse er allerede indført på husdyrbruget.

BAT energi

Energibesparende foranstaltninger

Belysning:

Der anvendes energibesparende belysning.

Lamper rengøres jævnligt

Lyset er tændt i overensstemmelse med lovgivningens krav til lysperioder til kyllinger. Fodring og ophold i staldene sker typisk i perioden 6-20 og i den periode kan lyset være tændt.

Det skal understreges, at tidspunkterne for lys er vejledende og der vil kunne være daglige og sæsonmæssige udsving i varigheden af tændt lys.

Korntørring:

Der opbevares ingen korn på anlægget.

Transport:

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås. Ansøger har fokus på at minimere antal transporter, bl.a. ved at køre med fulde læs af grise.

Ventilation:

Der er undertryksventilation med vægventiler i alle stalde. Alt ventilation er med E/C styring. Der er separat styring i hver sektion som styrer varme/ventilation. Herved sikres de mest optimale forhold for grisene eller kyllingerne og samtidig sikres også, at der bruges mindst mulig energi. Desuden bliver udsugningsenhederne og staldene vasket for hvert hold nye kyllinger eller grise. Derved reduceres vindmodstanden i aftrækskanalen og der spares store mængder energi. Der anvendes varmevekslere i kyllingestaldene, hvor varmen genindvindes og genbruges.

Styring af ventilationen i staldene er med til at sikre et godt indeklima og samtidigt med til at reducere forbruget af energi til et absolut minimum.

Opvarmning

Det forventes at staldene opvarmes ved hjælp af varmepumpeteknologi og genindvinding af varmen fra varmevekslerne. Desuden forventes det at opsætte solceller på tagene, hvor strømmen anvendes til varmepumperne.

BAT vand

Vandbesparende foranstaltninger

Anlæggets drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.

Ansøger bestræber sig på at minimere forbruget af vaskevand.

Vandforbruget minimeres ved at der bruges drikkenipler.

For ikke at bruge mere vand end nødvendigt og samtidig få en effektiv rengøring, anvendes højtryksrensere og iblødsætning, når staldene rengøres.

Stophaner på vandslanger.

Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.

BAT – råvarer

Der er på bedriften stor opmærksomhed på at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der laves således foderkontroller for hvert hold kyllinger, for derigennem at kunne monitorere fodereffektivitet og produktionseffektivitet.

Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

Indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.

Jævnlig regulering af fodertildeling.

Der udarbejdes foderplaner, evt. i samarbejde med konsulent, og med anvendelse af nyeste viden indenfor kyllingefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.

Godt management og sunde dyr.

Foderanlæg justeres jævnlige, således at udfodret mængde svarer til dyregruppen og unødigt foderspild minimeres.

Kyllingerne fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Samlet BAT-vurdering

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt, opbevaring af husdyrgødning, forarbejdning af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Risikoen for sygdomme eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi.

I lovgivningen er der faste krav til BAT på ammoniakudledning, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i DK nås og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

C.3 Ikke teknisk resume af væsentlige alternativer

For at reducere ammoniakemissionen mest muligt er følgende alternativer undersøgt:

Der findes ikke andre godkendte måder end varmeveksler til at reducere ammoniakfordampningen fra kyllingestalde.

BAT niveauet er overholdt på husdyrbruget og det er vurderet at øvrige alternativer medfører en væsentlig og ikke proportional belastning af bedriftens økonomiske produktionsresultat, og alternativerne er derfor fravalgt.

Miljøkonsekvensrapport

I relation til miljøkonsekvensrapportens krav til oplysninger jf. punkt B henviser til punkter B1-B10 i nærværende afsøgning, og den videre redegørelse i miljøkonsekvensrapporten tager udgangspunkt i ovennævnte oplysninger.

E.1-a Udformning, dimensioner mm.

Ejendommen består af følgende produktionsbygninger:

Materialevalg

	Grundplan ca.	Bygningshøjde ca.	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
Kylling 1	3255 m ²	8 m	20°	Sandwichpaneler, mørk farve, mørkt tag	Kyllinger
Kylling 2	465 m ²	8 m	20°	Sandwichpaneler, mørk farve, mørkt tag	Kyllinger
Stald 1	1006 m ²	8 m	20°	Gule elementer, gråt tag	Smågrise
Stald 2	131 m ²	8 m	20°	Gule elementer, gråt tag	Slagtesvin
Gylletank	351 m ²	3 m		Elementer	Gylle
Gylletank	312 m ²	3 m		Elementer	Gylle
Gylletank	492 m ²	2 m		Elementer	Gylle

I øvrigt henvises til landskabsvurderingen under punkt B.4.

E.1-b Forventede indvirkning på miljøet

Husdyrbruget forventer ingen væsentligt skadende virkninger på miljøet som følge af produktionen på ejendommen. På ejendommen følger og overholder man generelt dansk lovgivning, men i særdeleshed vurderes at lovgivningen om anvendelsen af gødning herunder husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrloven i alt sin væsentlighed sikrer miljøet mod utilsigtede virkninger af husdyrproduktionen. De beskrevne krav til dansk landbrug indenfor kvælstofkvoter, fosforregnskab, vurdering af mulige skader på sårbar natur, vurdering af påvirkning af naboer mm. vurderes at forebygge og begrænse den mulige skade som landbrugsproduktionen kan have på miljøet.

Husdyrbrugets forventede potentielle væsentlige indvirkningerne på miljøet vurderes at være:

- påvirkning af vandmiljø
- påvirkning af omkringliggende natur

- påvirkning af naboer

Vandmiljø

Projektet kan potentielt påvirke vandmiljøet, både grundvandsressourcen og ferske vande samt havmiljøet. Det er dog vurderet at de generelle virkemidler som virksomheden skal leve op til jf. anden lovgivning, modvirker de potentielle væsentlige påvirkninger af vandmiljøet. Herunder gælder erhvervets generelle krav til opsamling af overskudskvælstof gennem efterafgrøder, og skærpede krav til fosforoverskud fra bedrifterne.

Kumulation

Produktionen af fødevarer vil altid medføre en påvirkning af miljøet, men I Danmark er der skrappe kvotekrav til anvendelsen af kvælstof til planteavl, således at ikke alle planter tildeles den gødning de har brug for. Dette krav, sammen med ovenstående efterafgrøder mm. betyder at der, selv i kumulation med andre ejendommen, må forventes en minimal påvirkning af miljøet.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle naturkategorier i området. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning på naturen i området.

I relation til bilag IV dyre- og plantearter vurderes bekendtgørelsens afskæringskriterier i alt sin væsentlighed at reducere påvirkningen af sådanne arter til et absolut minimum, og at disse arter derfor ikke påvirkes negativt af produktionen.

Kumulation

Bedriftens påvirkning af særlig sårbar natur er vurderet i forhold til kumulation med øvrige bedrifter i nærområdet. I relation til særlig sårbar natur er der skærpede krav til bedriftens tilladte påvirkning af et særligt sårbart område, hvis der ligger andre bedrifter i nærheden af den sårbare natur.

Naboer/lugt

Alle husdyrproduktioner medfører en emission af lugt, støv, støv og lys. Disse emissioner spredes omkring bedriften afhængig af vind, højde på afkast, hastighed på luften i ventilator og temperatur. I relation til lugt vurderes denne spredning omkring ejendommen i husdyrgodkendelse.dk, hvor i forvejen fastsatte afskæringskriterier i forhold til enkeltliggende naboer, samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde skal overholdes. Bedriften overholder disse afskæringskriterier og derfor vurderes bedriften ikke at påvirke miljøet væsentligt med hensyn til lugt.

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes, hvis der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

I forhold til samlet bebyggelse ligger der to andre produktioner indenfor disse afstande og derfor er kumulationen med andre husdyrbrug vurderet.

E.1-c Risiko for ulykker mm.

Beskrivelse af risikominimering

Risikominimering på et landbrug med kyllinger involverer flere strategier og foranstaltninger for at reducere potentielle farer og sikre både dyrevelfærd og medarbejdernes sikkerhed. Her er nogle vigtige elementer:

Uddannelse og træning:

Regelmæssig træning af personale i sikkerhedsprotokoller, korrekt håndtering af kyllinger og brug af udstyr. Viden om dyrevelfærd og sundhed kan minimere risici relateret til håndtering.

Sikkerhed og ergonomi:

Design af arbejdspladser og brug af udstyr, der fremmer ergonomisk korrekt stillinger og minimerer belastninger. Sørg for stabile platforme og skridsikre overflader for at forhindre fald.

Sundhed og hygiejne:

Oprettelse af standarder for hygiejne, hvor medarbejdere ifører sig passende personlige værnemidler (PPE) for at reducere risikoen for smitte og kemiske eksponeringer.

Regelmæssig sundhedsmonitorering af kyllinger for at opdage sygdomme tidligt.

Maskin- og udstyrsvedligeholdelse:

Etablering af en rutine for regelmæssig vedligeholdelse og inspektion af maskiner og udstyr for at sikre deres korrekte funktion og minimere risikoen for skader.

Biosecurity-foranstaltninger:

Implementering af strenge biosecurity-foranstaltninger for at forhindre indførsel af sygdomme. Dette kan inkludere adgangskontrol til staldområder, desinfektion af fodertanker og transportkøretøjer samt vaccination af kyllinger.

Sikker opbevaring af kemikalier:

Sikring af, at medicin og rengøringsmidler opbevares korrekt, væk fra børn og utilsigtet adgang. Skiltning og instruktioner skal være tydelige.

Oprettelse af nødplaner:

Udvikling af nødprocedurer i tilfælde af ulykker, sygdomsudbrud, brand eller andre nødsituationer. Træning i disse procedurer kan hjælpe medarbejdere til at reagere hurtigt og effektivt.

Transport- og logistikplanlægning:

Gennemgang af transportmetoder for at sikre, at de er sikre både for dyr og medarbejdere. Anvendelse af korrekt udstyr til transport kan minimere stress og skader på kyllinger.

Ved at implementere disse risikominimerende foranstaltninger kan et landbrug med kyllinger skabe et sikkert og effektivt arbejdsmiljø, samtidig med at det beskytter dyrevelfærd og fødevarer sikkerhed.

E.1-d Væsentlige alternativer

Husdyrbruget har i forbindelse med godkendelsen vurderet på alternativer indenfor ammoniakreduktion og lugtreduktion. Produktionen lever op til Miljøstyrelsens fastsatte afskæringskriterier for lugt og ammoniak, herunder det vejledende BAT niveau for ammoniak. Det er derfor vurderet at investering i

yderligere emissionsreducerende teknologi som luftrensning eller forsuring ikke vil være et proportionalt tiltag, og disse er derfor udeladt.

Det er overvejet at placere staldene på vestsiden af de eksisterende bygninger. Denne placering er fra- valgt da placeringen medfører at staldene skal etableres i et område der ofte en meget vandlidende. Det er som udgangspunkt ikke overvejet af placere staldene ved Vestermarken af hensyn til naboerne både med hensyn lugt, støv og støj. Hvis staldene placeres ved Vestermarken er det ikke muligt at overholde afstandskrav for lugt til samlet bebyggelse. Derfor er denne mulighed ikke overvejet yderligere.

E.2 Ikke teknisk resume

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

Ejendommen er ikke beliggende i område med særlige landskabelige interesser.

Staldsystemerne i grisestalde er med delvist spaltegulv med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget.

Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af fx foder, el og vand m.m.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

Der er etableret vold mellem gyllebeholdere på Mølbrovej og vandløbet.

E.3 Kompetente ekspert

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af Cand.scient Jakob Altenborg fra Miljø & Natur Landbrugsrådgivning.

F.1-a Husdyrbrugets placering

Der henvises til punkt B.4

F.1-b Fysiske karakteristika

Der henvises til punkt E.1-a

F.1-c Energibehov og forbrug

Der henvises til punkt B.8

F.1-d Reststoffer og emissioner

Der henvises til punkterne B.5 for ammoniak, B.6 for lugt, B.7 for Støj, rystelser og støv og B.8 for affald

F.2 Rimelige alternativer

I forbindelse med projektets planlægning og udarbejdelsen af ansøgningen er der foretaget overvejelser om mulige alternative placeringer og udformninger af den ansøgte stald. Det er imidlertid vurderet, at der reelt ikke foreligger rimelige alternativer til den ansøgte løsning.

Den valgte placering er fastlagt ud fra en samlet vurdering af ejendommens eksisterende indretning, driftsmæssige forhold og de tekniske og miljømæssige hensyn, som knytter sig til et moderne husdyrbrug. Placeringen sker i direkte tilknytning til de eksisterende driftsbygninger, hvilket er afgørende for at sikre en hensigtsmæssig daglig drift, herunder logistik omkring fodring, tilsyn, håndtering af dyr samt interne transporter. En alternativ placering længere væk fra det eksisterende anlæg vil medføre en uhenigtsmæssig opsplitning af driften og øgede interne transporter med deraf følgende større ressourceforbrug og belastning.

Derudover er den ansøgte placering valgt under hensyntagen til ejendommens terræn, adgangsforhold, eksisterende forsyningsanlæg og mulighederne for tilkobling til eksisterende tekniske installationer. Alternative placeringer på ejendommen vil enten være teknisk uhenigtsmæssige, medføre væsentligt større anlægsomkostninger eller kunne indebære en større påvirkning af omgivelserne, herunder landskab, naboer eller naturinteresser.

Det skal desuden bemærkes, at projektet tager udgangspunkt i den eksisterende ejendomsstruktur og den drift, som allerede foregår på ejendommen. Der er således ikke tale om etablering af et nyt produktionsanlæg på bar mark, men om en videreudvikling og tilpasning af den eksisterende bedrift. På den baggrund vurderes det, at den ansøgte løsning samlet set repræsenterer den mest hensigtsmæssige og miljømæssigt forsvarlige placering.

Der er i afsnit E.1-d og afsnit B.4 vurderet på alternative placeringer af stalden. Det er i de afsnit konkluderet at der ikke er alternative placeringer af de ansøgte stalde som er bedre end det ansøgte.

F.3 Referencescenarie

Referencescenariet i den ansøgte produktion vurderes at være den eksisterende produktion og eksisterende produktionsbygninger. En statisk tilstand er oftest ikke et udtryk for noget positivt, da der er ensbetydende med at hjulene er gået i stå. Dette er også tilfældet i landbruget. Det er derfor uundgåeligt, at landbruget hele tiden ændres i takt med omgivelserne.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugserhvervet er det en realitet, at landmanden står over for faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidigt med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal optimeres og udvides. Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige og samfundsmæssige konsekvenser, det giver.

F.4

Generelt gælder for alle nedenstående forhold at det vurderes at husdyrbrugets påvirkning hovedsageligt er begrænset til lokalområdet, dog undtagen klimagasser. Projektets direkte indvirkninger er beskrevet, og der vurderes ikke at være væsentlige sekundære eller langsigtede virkninger. Det er vurderet at de miljøbeskyttelsesmål der er vedtaget i Danmark og EU er implementeret i den gældende lovgivning for området, og at der i den kontekst ligeledes er foretaget vurderinger af effekten af de enkelte påvirkninger både lokalt og internationalt.

Befolkningen og menneskers sundhed

Der er ingen forventning om at husdyrbruget vil påvirke befolkningen eller menneskers sundhed. Husdyrbruget er placeret med god afstand til tættere befolkede områder og den potentielle påvirkning af sundheden vurderes at være begrænset til de nærmeste omgivelser omkring husdyrbruget. Ifølge Miljøstyrelsens vurdering af luftforureningens påvirkning af mennesker og miljø, er der ikke angivet en direkte effekt af luftforureningen fra husdyrbrug på menneskers sundhed.

Biodiversiteten

Biodiversiteten kan potentielt påvirkes af husdyrbrugets emission af ammoniak. Miljøstyrelsen har fastlagt en række faste definerede naturkategorier som er oplistet i punkt B.5. Her fremgår ligeledes naturkategoriernes sårbarhed for ammoniak. Det vurderes derfor at så længe sårbarhederne i forhold til ammoniak overholdes vil der ikke være en påvirkning af biodiversiteten fra husdyrbruget.

Jordarealer og jordbund

Husdyrbrugets produktion foregår i lukkede systemer (stalde) og der vil derfor ikke være en løbende påvirkning af jordbunden eller jordarealet. I forbindelse med anlægsfasen har der været en påvirkning helt lokalt, men denne påvirkning vurderes ikke at have en væsentlig påvirkning på miljøet.

Vand

Husdyrbrugets produktion foregår i lukkede systemer (stalde) og der vil derfor ikke være en påvirkning af vandressourcerne som følge af husdyrbrugets placering eller drift.

Luft og Klima

Luften påvirkes med udledning af ammoniak og lugt. Disse faktorer kan have en ikke uvæsentlig lokal påvirkning, men udover nærområdet (300 m radius) vurderes påvirkningerne at være af underordnet karakter.

I relation til emission af klimagasser har det ikke været muligt at finde empiriske data der gør det muligt direkte at kvantificere effekten af det enkelte husdyrbrug. Men ifølge Mette Hjort Mikkelsen et al kommer 20 % af udledningen af klimagasser til atmosfæren i Danmark fra husdyrproduktionen. Det er derfor en ikke uvæsentlig mængde klimagasser der udledes fra husdyrproduktionen.

Det har ikke været muligt at finde kilder, der gør det muligt at sammenligne emissionen af drivgasser fra dansk husdyrproduktion med husdyrproduktion i f.eks. Østersølandene. Denne sammenligning vurderes at være relevant i forhold til at den samlede produktion af fødevarer ikke kan forventes at falde i de kommende år, som følge af befolkningstilvæksten. Derfor for at kunne vurdere effekten af en reduktion af klimagasser i dansk husdyrproduktion vil det være nødvendigt at vurdere hvad evt. store krav til reduktion af klimagasser vil betyde af udflytning af husdyrproduktion til lande med mindre skrappe miljøkrav end de danske. Atmosfæren er ligeglad om klimagasserne kommer fra Danmark eller fra Polen.

Samlet vurderes husdyrbruget ikke at påvirke klimaet mere end et tilsvarende husdyrbrug i Danmark, og det vurderes at yderligere indgreb i forhold til klimaet, bør være gennem generel regulering.

Kulturarv og landskab

Husdyrproduktionen er beliggende i et område uden særlige landskabelige værdier og uden kulturarv. Det vurderes derfor at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af disse forhold.

F.5-a Anlæggelse og tilstedeværelse af husdyrbruget

I forbindelse med anlægsfasen af husdyrbruget, må det forventes at der vil være en øget transport til og fra byggepladsen, og der vil være en påvirkning af området med støv og larm. Ligeledes vil der være et

større ressourceforbrug i form af vand og el samt brændstof. Anlægsfasen vurderes dog at være relativ kort og påvirkning af lokalområdet derfor af forbigående karakter.

Tilstedeværelsen af husdyrbruget vil påvirke næromgivelserne med ammoniak, lugt, støj og støv. Disse forhold er behandlet under punkt B.5, B.6 og B.7. Samlet set vurderes tilstedeværelsen, ud fra objektive kriterier opstillet af Miljøstyrelsen i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, ikke at føre til en væsentlig påvirkning af området. Særligt ikke taget i betragtning at anvendelse af varmevekslere reducerer ammoniakfordampningen fra husdyrbruget.

F.5-b Brugen af naturressourcer

Brugen af naturressourcer begrænser sig til vandforbrug til drikkevand. Der er indført miljøledelse på husdyrbruget og som en naturlig del heraf sker der en løbende monitoring af vandforbruget. Vandressourcen er i øvrigt ikke begrænset i området. Det vurderes derfor at der ikke vil være en påvirkning af vandressourcen.

F.5-c Emission af forurenende stoffer

Emission af ammoniak og lugt vurderes at være den væsentligste kilde til påvirkning af miljøet fra husdyrbruget. Begge forhold er vurderet i afsnit B.5 og B.6 og nærværende miljøkonsekvensrapport giver ikke anledning til andre vurderinger og konklusioner.

Forhold som støj og vibrationer mm. er behandlet og vurderet i afsnit B.7 Nærværende miljøkonsekvensrapport giver ikke anledning til andre vurderinger og konklusioner.

Bortskaffelsen af og genanvendelsen af affald er behandlet i afsnit B.8 og nærværende miljøkonsekvensrapport giver ikke anledning til andre vurderinger og konklusioner

F.5-d Faren for sundhed, kulturarv og miljø

I henhold til afsnit E.1-c og afsnit F.4, vurderes faren for menneskers sundhed, kulturarv og miljøet som værende ikke væsentlig.

F.5-e Kumulation

Under punkt B.5 er kumulationen i relation til særlig sårbar natur i nærheden af husdyrbruget vurderet. Det forventes ikke at projektet medfører en påvirkning af de nærmeste særligt sårbare områder.

F.5-f Indvirkning på klimaet

Husdyrbrug påvirker atmosfæren med udledning af særligt klimagasserne metan og lattergas (Sven g. Sommer et al, 2007). I henhold til Mette Hjort Mikkelsen et al udgør drivhusgasserne fra husdyrbrug ca. 20 % af den samlede udledning af drivhusgasser fra Danmark. Det har ikke umiddelbart været muligt at finde empiriske tal der gør det muligt at kvantificere den specifikke udledning fra husdyrbruget. Det vurderes dog heller ikke som relevant idet vurderingen af effekten alligevel skal foretaget i kumulation med øvrige emissioner af drivhusgasser, herunder den samlede udledning i Danmark. I forhold til den samlede udledning af drivhusgasser i Danmark er den ansøgte produktion og dermed emission ubetydelig, og det vurderes derfor at det ansøgte projekt i sig selv ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet i forhold til udledningen af klimagasser, men det kan ikke udelukkes at projektet i kumulation med den øvrige udledning af drivhusgasser i Danmark og resten af verden, kan medføre en negativ påvirkning af klimaet. Det vurderes dog ikke som en rimelig udfordring at løse denne problematik i en konkret miljøgodkendelse.

F.5-g Anvendte teknologier

Der anvendes varmevekslere for at reducere ammoniakemissionen fra anlægget.

F.6 Metoder eller beviser

Der er ikke identificeret væsentlige virkninger på miljøet og der er derfor ikke anvendt metoder eller beviser til at forudberegne virkningerne.

F.7 Påtænkte foranstaltninger

Der er ingen påtænkte foranstaltninger til at forebygge eller begrænse miljøpåvirkningerne, idet der ikke er identificeret væsentlige virkninger på miljøet som følge af den ansøgte husdyrproduktion.

F.8 Større ulykker og katastrofer

Der er udarbejdet en beredskabsplan i henhold til Rådets direktiv 2012/18/EU. I beredskabsplanen er de væsentligste risikofaktorer beskrevet og forholdsregler i tilfælde af uheld er beskrevet.

Den største risiko for større skade på miljøet vurderes at være brud på en gylletank. I den forbindelse vil en større mængde gylle kunne forurene vandmiljøet. Derfor er der i beredskabsplanen beskrevet forholdsregler der skal iagttages. Risikoen for brud på gyllebeholder vurderes at være meget lille. Gyllebeholderne kontrolleres således hvert 5. (Mølbrovej 6) og 10. år (Vestermarksvej 1) for holdbarhed og stand, og der foretages årlig inspektion af ejer der kan være med til at sikre at evt. brud bliver identificeret inden et egentligt kollaps af tanken.

Gyllebeholderne på Mølbrovej er omfattet af skærpede krav på grund af afstand til vandløb. Disse tanke kontrolleres hvert 5. år og er udstyret med alarm. Der etableres vold mod vandløbet.

F.9 Ikke teknisk resume

Miljøkonsekvensrapportens afsnit F har til formål at identificere forhold på husdyrbruget som kan medføre en væsentlig skadelig virkning på miljøet. I afsnittet er gennemgået effekten af:

Ammoniak

Lugt

Klimagasser

Støv

Støj

Menneskers sundhed

Naturressourcer

Vibrationer

Affald

Der er ikke identificeret forhold på husdyrbruget som kan medføre en væsentlig virkning på miljøet.

F.10 Referenceliste

Miljøstyrelsens hjemmeside - Luftforureningens påvirkning af mennesker og miljø

Mette Hjorth Mikkelsen, Rikke Albrechtsen, Ole-Kenneth Nielsen og Steen Gyldenkærne – debat indlæg i Altinget.dk: Forskere: Reduktion i drivhusgasser fra landbruget er "tæt knyttet til husdyr-produktion"

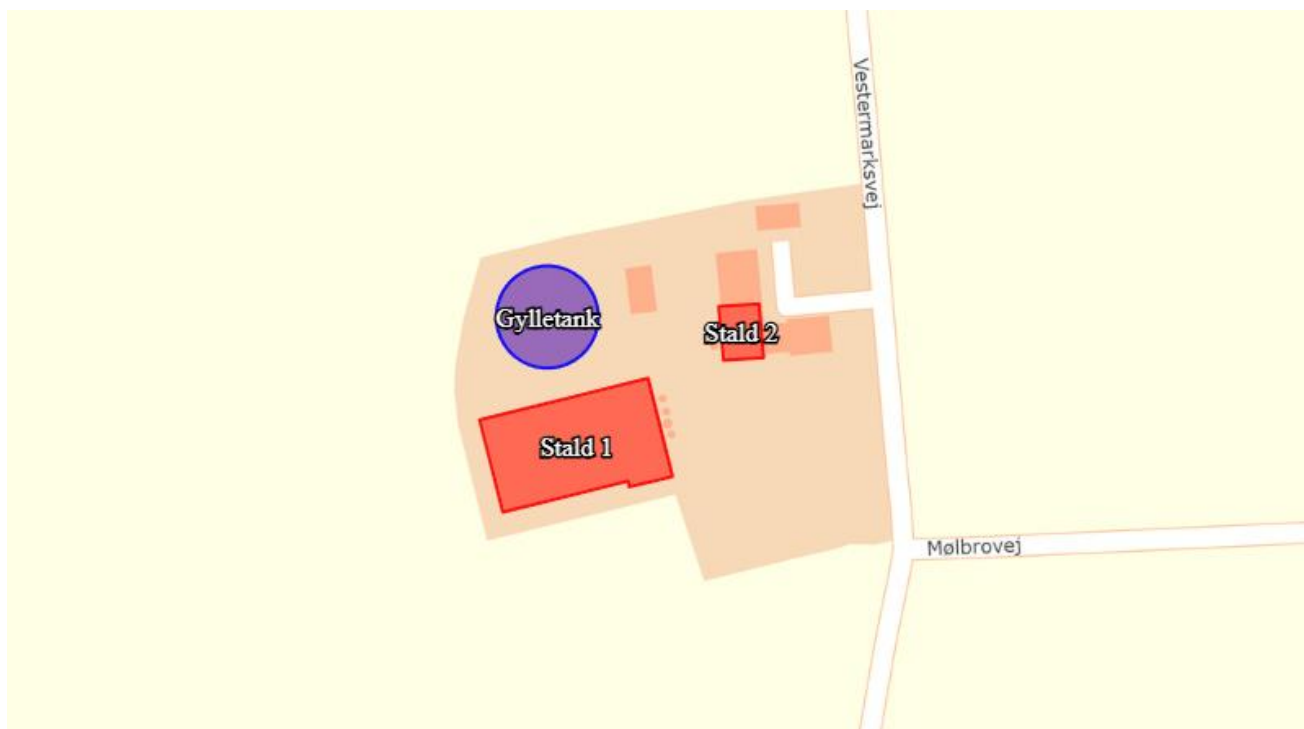
Sven G. Sommer et al. Aktuel videnskab 5, 2007: Drivhusgasser og husdyrproduktion

BILAG 2 DIVERSE OVERSIGTSKORT

Oversigtskort

Produktionsarealer (røde) og gødningsopbevaringsanlæg (lilla)

Afløbsforhold

